

Ruimtelijke onderbouwing

vaste mestopslag en een mestbassin

Bûtlânswei 3 Poppenwier

Mestopslagadvies Knijnenburg

Tjessingawei 6
9047 VG Minnertsga

✉ info@mestopslagadvies.nl

🌐 www.mestopslagadvies.nl

8 November 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Strijdig met bestemmingsplan	5
2.	Planomschrijving	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Toekomstige situatie	8
3.	Beleidskader	9
3.1	Provinciaal beleid	9
3.1.1	Omgevingsvisie Fryslân 'De romte diele'	9
3.1.2	Verordening Romte Fryslân	10
3.1.3	Ontwerp Omgevingsverordening Fryslân 2021	11
3.2	Gemeentelijk beleid	12
3.2.1	Planologisch kader	12
4.	Omgevingsaspecten	14
4.1	Relatie met omliggende functies	14
4.2	Cultuurhistorie en archeologie	14
4.3	Bodem	19
4.4	Landschap	20
4.5	Ecologie	21
4.6	Externe veiligheid	23
4.7	Geluidhinder	24
4.8	Luchtkwaliteit	25
4.9	Water	25
4.10	Verkeer	27
4.11	Vormvrije m.e.r. – beoordeling	28
5	Uitvoerbaarheid	29
6	Conclusie	29
	Bijlagen	30

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel Bûtlânswei 3 te Poppenwier is een agrarisch bedrijf gevestigd. De mest van het bedrijf wordt opgeslagen in de bestaande mestsilo. Het melkveebedrijf heeft nu circa 170 melkkoeien maar het bedrijf kan op grond van de geldende vergunning groeien naar 204 melkkoeien. Onder de stal is maar een beperkte mestopslag van ca. 200m³. De mest wordt nu opgeslagen in de mestsilo op het perceel. Met de uitbreiding van de veestapel is ook extra opslagcapaciteit nodig. Om nu en in de toekomst over voldoende opslagcapaciteit te kunnen beschikken is gekozen om een vaste mestopslag en mestbassin te realiseren. Met de grotere opslagcapaciteit wordt tevens geanticipeerd op de nieuwe regels zoals de Kaderrichtlijn Water 2027. (KRW)

Een agrarisch bedrijf moet over voldoende opslagcapaciteit voor mest beschikken om de mest van het bedrijf voor minimaal 7 maanden te kunnen opslaan. Het nieuwe mestopslag heeft een opslagcapaciteit van 1.950m³. Gelet op de indeling van het erf wordt de vaste mestopslag en mestbassin achter op het erf gerealiseerd. Hierdoor krijgt het agrarisch bouwperceel een omvang van ca. 2ha. Zowel op grond van het provinciaal – als op grond van het gemeentelijk beleid moet een agrarisch bouwperceel met een omvang groter dan 1,5ha landschappelijk worden ingepast. Naast de bestaande mestopslag wordt ook een opslag voor vaste mest en een mestbassin gerealiseerd achter op het agrarisch bouwperceel.

Fig.1: op bovenstaande tekening wordt ligging plangebied t.o.v. omgeving aangegeven (bron: bing – maps)

Met nieuwe mestopslag wordt de bestaande opslagcapaciteit vergroot omdat:

- er meer opslagcapaciteit nodig is om in het kader van 'schoon erf' en de Kaderrichtlijn Water 2027 ook erfwater moet worden opgevangen;
- de huidige opslagcapaciteit niet voldoende is;
- een agrarisch bedrijf is verplicht om over voldoende mestopslagcapaciteit voor minimaal 7 maanden te beschikken.

Voor het perceel Bûtlânswei 3 is het bestemmingsplan Buitengebied 2008 van de voormalige gemeente Boarnsterhim van toepassing. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad op 22 december 2010. Op grond van dit geldende bestemmingsplan heeft het perceel de bestemming 'Agrarisch gebied'.

Op grond van deze bestemming moeten alle gebouwen en bouwwerken binnen een denkbeeldige rechthoek van 1ha worden gebouwd, met dien verstande dat een zijde van de rechthoek nooit meer dan 150m mag bedragen. De vaste mestopslag en mestbassin komt geheel achter de achtergevel van de nieuwe ligboxenstal. Hierdoor wordt de diepte van het perceel ca. 180m.

1.2 Strijdig met bestemmingsplan

Door het realiseren van de vaste mestopslag en het mestbassin achter op het agrarisch perceel voldoet de aanvraag niet aan de bouwregels voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijn zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan. De oppervlakte van de vaste mestopslag en het mestbassin is groter dan 200m², waardoor geen gebruik kan worden gemaakt van de vrijstellingsbevoegdheid die in het bestemmingsplan is opgenomen.

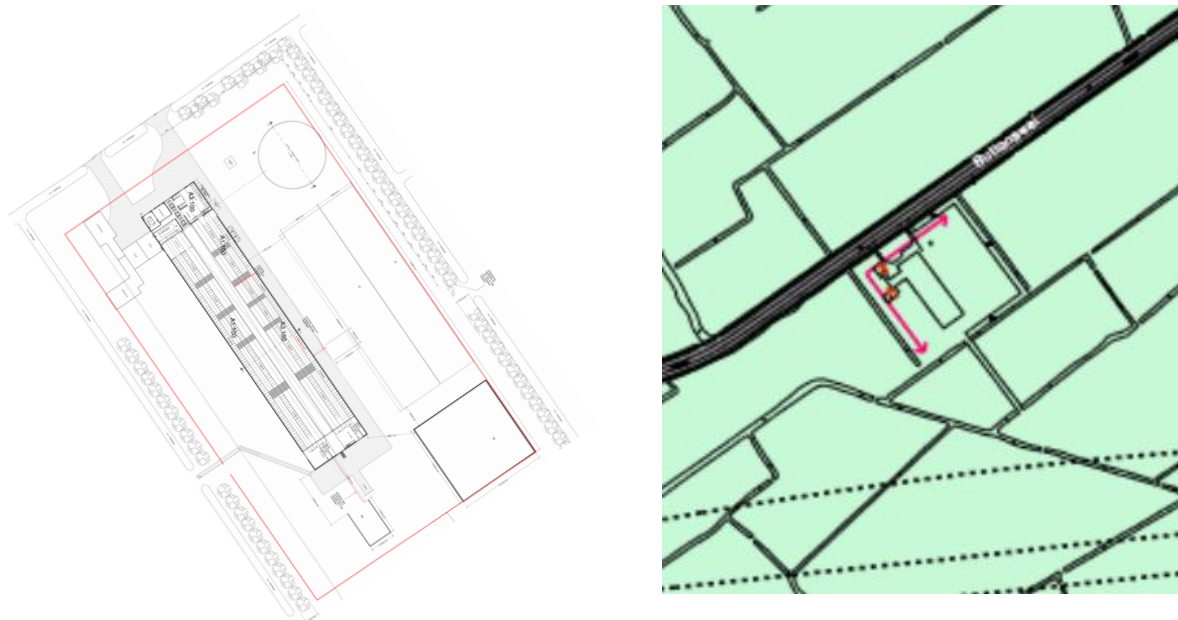

Fig. 2: luchtfoto toekomstige situatie en uitsnede verbeelding 'Bestemmingsplan Buitengebied 2008' (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

In de gebruiksvoorschriften artikel 3.5 lid b, onder 2 is expliciet aangegeven dat het opslaan van mest en/of andere landbouwproducten buiten de denkbeeldige

rechthoek niet is toegestaan, tenzij de opslag niet groter is dan 200m² (mestzakken) of niet groter dan 750m² (mestsilo's).

De beoogde mestopslag heeft een oppervlakte van ca. 1.200m². Er kan daarom geen gebruik worden gemaakt van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsbevoegdheid.

Om de vaste mestopslag en mestbassin toch te kunnen realiseren wordt een uitgebreide omgevingsvergunning aangevraagd. Onderhavige onderbouwing maakt onderdeel uit van de aanvraag omgevingsvergunning.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk, volgt een hoofdstuk waarin de huidige en toekomstige situatie wordt beschreven. In dit hoofdstuk wordt ook ingegaan op de landschappelijke inpassing van de plannen. In hoofdstuk 3 is het initiatief getoetst aan de voorwaarden van het bestemmingsplan. Hoofdstuk 4 betreft de economische – en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan. Hoofdstuk 5 is de conclusie.

2. Planomschrijving

2.1 Huidige situatie

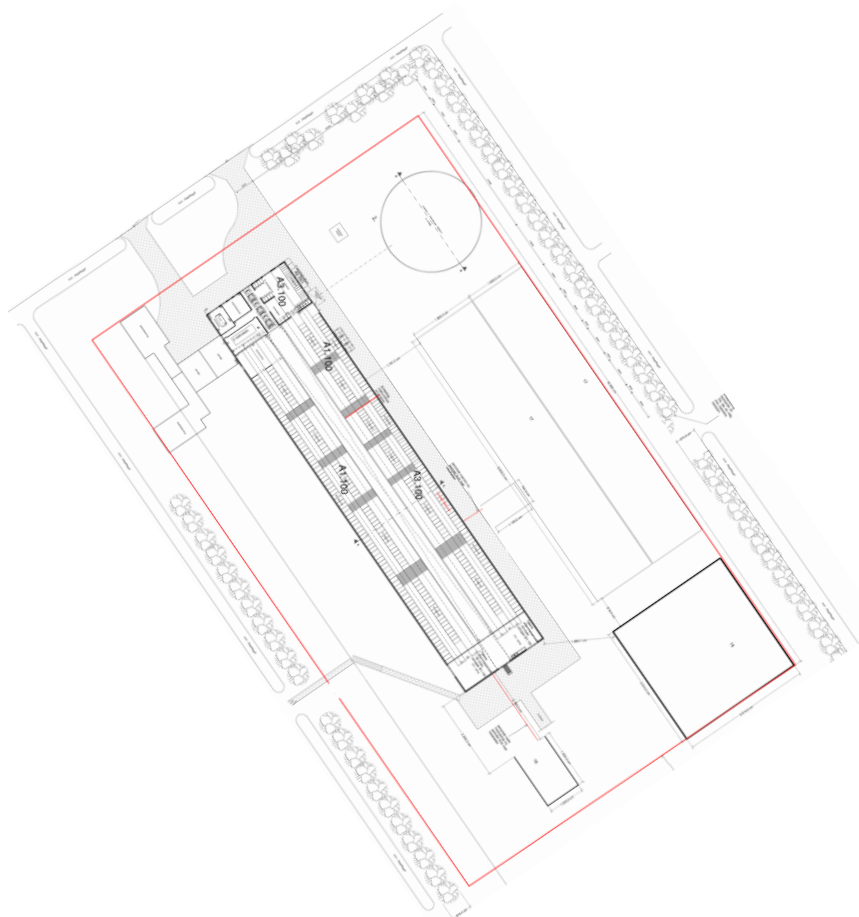
Het agrarisch bedrijfsperceel Bûtlânswai 3 is sinds 1968 op deze locatie gevestigd. Het perceel ligt in het buitengebied van de gemeente Súdwest-Fryslân ten zuidoosten van Poppenwier. De bestaande ligboxenstal met vaste vloer is enkele jaren geleden verlengd. Een deel van de ligboxenstal wordt nu nog gebruikt voor de opslag van machines. Hiervoor wordt in de toekomst een nieuwe loods gebouwd. De mest wordt nu opgeslagen in de mestsilos die voor op het agrarisch perceel is gesitueerd. Deze heeft echter onvoldoende opslagcapaciteit.

Fig. 3: luchtfoto van het agrarisch bedrijf (bron: www.bing.com/maps)

Het is niet toegestaan om het jaar rond mest uit te rijden over het land. Veehouderijbedrijven moeten daarom zorgen dat men voldoende opslagcapaciteit heeft voor een periode van minimaal 7 maanden. Bij veel veehouderijbedrijven wordt de drijfmest opgeslagen in de kelders onder de ligboxenstal. Daarnaast hebben veel bedrijven een vaste mestopslag en mestbassinvoorziening op – of in directe nabijheid van het agrarisch bedrijf.

De nieuwe mestopslag wordt in de hoek van het agrarisch bedrijfsperceel gelegd, waarbij voldoende afstand van de bestaande sleufsilos wordt gehouden om in de toekomst de opslag van het kuilvoer te optimaliseren door nieuwe sleufsilos te realiseren. De westzijde van de ligboxenstal wordt vrijgehouden voor de bouw van een werktuigenloods of voor een mogelijke uitbreiding van de ligboxenstal of een jongveestal.

ruimtelijke onderbouwing vaste mestopslag en mestbassin Bûtlânswei 3 Poppenwier

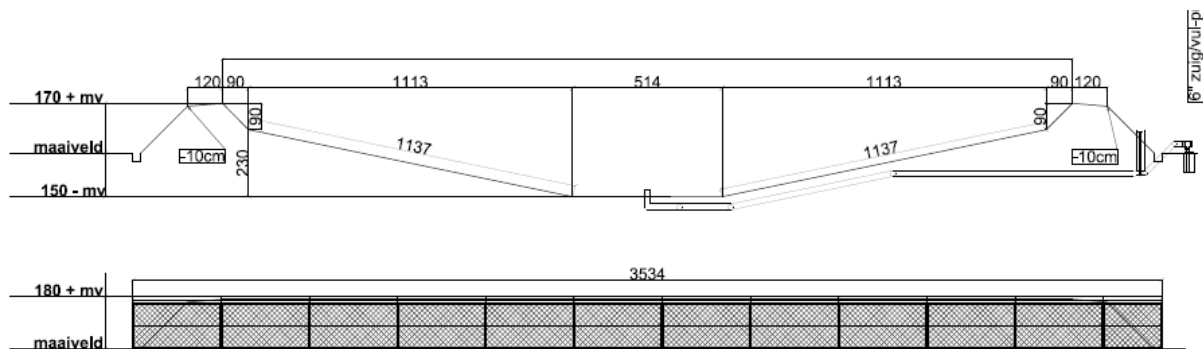

Fig. 5: voorbeeld van de ligging en opbouw van een vergelijkbaar mestopslag (bron: Mestopslagadvies)

3. Beleidskader

3.1 Provinciaal beleid

Het provinciaal ruimtelijke beleid van de provincie Fryslân is vastgelegd in de Omgevingsvisie Provincie Fryslân 'De romte diele'. Vastgesteld door Provinciale Staten op 23 september 2020. De Omgevingsvisie is de provinciale structuurvisie in de zin van de Wet ruimtelijke ordening.

3.1.1 Omgevingsvisie Fryslân 'De romte diele'

Het landelijke ruimtelijke beleid wordt door de provincies doorvertaald naar haar eigen grondgebieden. De Omgevingsvisie geeft de komende jaren richting aan de activiteiten van de provincie.

De hoofdambitie van de provincie voor de Friese leefomgeving is een brede welvaart in een vitaal, veerkrachtig, karakteristiek en gezond Fryslân. Ten aanzien van de landbouw is de volgende ambitie in de Omgevingsvisie opgenomen:

De Friese landbouw moet in 2025 duurzaam en circulair zijn, zowel ecologisch als economisch. Innovatie en samenwerking in de keten zijn succesfactoren

hiervoor. De provincie wil de diversiteit van agrarische bedrijven behouden. Natuurlijke en sociale binding met de omgeving zijn belangrijk.

Het Friese landbouwbeleid is samengevat in de beleidsbrief 'Naar een duurzame landbouw'. De provincie streeft naar een duurzame, natuur inclusieve landbouw in 2025. Een landbouw die grondgebonden is en circulair is, bijdraagt aan het herstel van biodiversiteit, maatschappelijk draagvlak heeft én niet in de laatste plaats, duurzaam economisch renderend is. Dit streven is verder uitgewerkt in het bestuursakkoord 'Geluk op 1'. De daarin genoemde resultaten zijn: een betere bodemkwaliteit, meer biologische landbouw, meer exportwaarde en verdere groei en benutting van kennisinstellingen. Het landbouwbeleid kent drie hoofdlijnen:

1. Kwalitatieve groei (beter produceren in plaats van meer);
2. Het opheffen van de (schijn)tegenstelling boer-burger;
3. Het grote belang van de landbouw voor Fryslân.

Op 18 mei 2021 heeft Gedeputeerde Staten de Landbouwagonderbouwing 2021 – 2030 vastgesteld. Deze agendastap moet er de komende jaren voor zorgen dat we in 2030 een grondgebonden, natuur-inclusieve en circulaire landbouw hebben die bijdraagt aan het herstel van biodiversiteit en maatschappelijk draagvlak heeft. De boeren moeten een goede boterham kunnen verdienen en jonge ondernemers weer kansen zien om een boerenbedrijf op te starten of over te nemen.

De voorgenomen ontwikkeling van het agrarisch bedrijf met een nieuw mestopslag past binnen het Friese Landbouwbeleid. Het agrarisch bedrijf is grondgebonden en heeft voldoende toekomstperspectief.

De beoogde uitbreiding van het agrarisch perceel wordt landschappelijk verantwoord ingepast in de landschappelijke waarden van het openlandschap.

3.1.2 Verordening Romte Fryslân

In verband met de wettelijke plicht om een verordening op te stellen, heeft provincie Fryslân op 25 juni 2014 de Verordening Romte Fryslân 2014 vastgesteld.

Sinds de vaststelling in 2014 is de Verordening meerdere keren gewijzigd en ge-update. De meest recente geconsolideerde versie is op 23 maart 2021 vastgesteld. Het beleid ten aanzien van agrarische bedrijven is echter niet gewijzigd.

De Verordening Romte Fryslân regelt de provinciale belangen die op voorhand door moeten werken naar gemeentelijke ruimtelijke plannen.

De verordening zelf voorziet niet in nieuw beleid. Uitsluitend geldend provinciaal ruimtelijk beleid is omgezet in algemeen geldende regels. Het gaat om beleid zoals opgenomen in het Streekplan Fryslân 2007. Op het moment van deze toetsing zijn ten aanzien van de inpassing van het plangebied geen bijzondere bepalingen in de verordening Romte aangetroffen die afwijken van hetgeen is opgenomen in het Streekplan.

Wel zijn in hoofdstuk 6 van de regels bij de verordening bepalingen opgenomen waaraan bij uitbreiding van het bouwvlak moet worden voldaan. Met name bij uitbreidingen boven de 1,5 hectare zijn aanvullende eisen van toepassing. Het bestaande bouwperceel van het veehouderijbedrijf wordt door het plaatsen van het nieuwe mestopslag vergroot. De oppervlakte van het bouwvlak is in de nieuwe situatie bijna 2.0 hectare. De bestaande beplanting rondom het perceel zal worden aangepast zodat het gehele nieuwe bouwperceel landschappelijk is ingepast.

In casu blijft er in de nieuwe situatie sprake van een grondgebonden bedrijf, van een uitbreiding van de veebezetting is geen sprake, er wordt alleen voorzien in een uitbreiding van de mestopslag buiten het bestaande bouwperceel. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt hierna onder 'Omgevingsaspecten' nader in gegaan op de diverse milieu hygiënische en verkeerskundige aspecten. Op basis van deze overwegingen zijn wij van oordeel dat de uitbreiding met de vaste mestopslag en het mestbassin inpasbaar is in de omgeving.

3.1.3 Ontwerp Omgevingsverordening Fryslân 2021

Door de aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2022 komen de bestaande verordeningen voor de fysieke leefomgeving van rechtswege te vervallen en heeft de provincie Fryslân een Omgevingsverordening opgesteld. Provinciale Staten zullen de Omgevingsverordening medio 2022 vaststellen. In de Omgevingsverordening zijn regels voor de fysieke leefomgeving opgenomen.

De regels ten aanzien van de landbouw in Fryslân zijn in Afdeling 2.7 van de Omgevingsverordening opgenomen. Op grond van artikel 2.20, lid 1 kan worden meegewerkt aan een uitbreiding van een bestaand grondgebonden agrarisch bedrijf. De oppervlakte van een grondgebonden agrarisch bedrijf mag na de uitbreiding niet meer bedragen dan 3ha.

Na de voorgenomen uitbreiding is de oppervlakte van het agrarisch bouwperceel ca. 2.0 hectare en blijft daarmee ruimschoots onder de maximale oppervlakte die op grond van het provinciaal beleid mogelijk is.

Handreiking Ladder van duurzame verstedelijking

Op grond van het Bro dient een nieuwe stedelijke ontwikkeling te worden gemotiveerd aan de hand van drie opeenvolgende stappen. Deze stappen borgen dat tot een zorgvuldige ruimtelijke afweging en inpassing van de nieuwe ontwikkelingen wordt gekomen.

Trede 1: Is er een regionale behoefte?

Ja, ga naar trede 2.

Trede 2: Is (een deel van) de regionale behoefte op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied?

Ja, voldoende gemotiveerd.

Nee, ga naar trede 3.

Trede 3: Zoek een locatie die multimodaal ontsloten is of kan worden voor de resterende regionale behoefte.

Een stedelijke ontwikkeling wordt omschreven als een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. In de Handreiking staat dat er geen ondergrens is bepaald voor wat een 'stedelijke ontwikkeling' is. Gezien de kleinschalige omvang van het project, de realisatie van de vaste mestopslag en mestbassin, kan het project niet aangemerkt worden als een stedelijke ontwikkeling.

De Ladder voor duurzame verstedelijking hoeft dan ook niet te worden doorlopen.

3.2 Gemeentelijk beleid

3.2.1 Planologisch kader

Voor het perceel Bûtlânswai 3 te Poppenwier is het 'Bestemmingsplan Buitengebied 2008' van de voormalige gemeente Boansterhim van toepassing. Het vigerende bestemmingsplan is vastgesteld op 13 februari 2014 door de gemeenteraad van de voormalige gemeente Boansterhim. De gemeente Boansterhim is deels opgegaan in de gemeente Súdwest-Fryslân.

Op grond van dit bestemmingsplan rust op het perceel de enkelbestemming 'Agrarisch gebied'. De voorgenomen uitbreiding van het agrarisch bedrijf met de aanleg van de vaste mestopslag en mestbassin past binnen het beleid van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Een uitsnede van het vigerende 'Bestemmingsplan Buitengebied' is in figuur 6 weergegeven.

Fig. 6. Uitsnede van het vigerend ruimtelijk kader (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Op grond van de vigerende bestemming moeten alle agrarische bedrijfsgebouwen binnen een denkbeeldige rechthoek met een oppervlakte van 1 hectare worden gebouwd. Ook bouwwerken geen gebouw zijnde, zoals een mestopslag moeten binnen de denkbeeldige rechthoek worden gerealiseerd. De oppervlakte van de denkbeeldige rechthoek mag worden overschreden tot een oppervlakte van maximaal 2 hectare. Mestzakken mogen eveneens buiten de denkbeeldige rechthoek gerealiseerd worden mits de oppervlakte van de mestopslag niet meer bedraagt dan 200m². De totale oppervlakte van de beoogde mestopslag bedraagt in totaal ca. 1.300m². Dit is zowel de oppervlakte van het mestbassin als de vaste mestopslag.

De gewenste oppervlakte is groter dan de 200m² er kan daarom geen gebruik worden gemaakt van de vrijstellingsmogelijkheid in het bestemmingsplan.

De gemeente Súdwest-Fryslân bereid een herziening van het geldende bestemmingsplan voor. In het toekomstige bestemmingsplan krijgt het perceel Bûtlânswai 3 de bestemming 'Agrarisch'. Op grond van deze toekomstige bestemming moeten de bedrijfsgebouwen ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf binnen een denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare worden gebouwd. Het college is bevoegd om in afwijking van het bestemmingsplan deze maximale oppervlakte te vergroten tot maximaal 2 hectare door middel van een omgevingsvergunning.

Op grond van zowel het provinciaal – als het gemeentelijk beleid moet een ontwikkeling op een (agrarisch) bedrijf waarbij de oppervlakte van het bouwperceel groter wordt dan 1,5 hectare landschappelijk worden ingepast volgens de Nije Pleats systematiek. Op 3 februari 2022 heeft op het agrarisch bedrijf een Nije Pleatssessie plaatsgevonden. Het advies van de Nije Pleats wordt als bijlage toegevoegd aan de aanvraag omgevingsvergunning.

Het realiseren van de mestopslag heeft met een goede landschappelijke inpassing geen nadelige gevolgen voor de landschappelijke omgeving en geeft geen beperkingen van het gebruik van de aangrenzende (agrarische) gronden.

Met toepassing van een uitgebreide omgevingsvergunning kan medewerking worden verleend.

De voorgenomen ontwikkeling is in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening.

4. Omgevingsaspecten

4.1 Relatie met omliggende functies

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet tussen een ontwikkeling en (milieu)gevoelige activiteiten voldoende afstand worden aangehouden om een goede kwaliteit van het woon- en leefklimaat te waarborgen en (toekomstige) knelpuntsituaties te voorkomen.

De mestopslag is onderdeel van het melkveehouderijbedrijf op het perceel Bûtlânswai 3 te Poppenwier. De nieuwe mestopslag komt achter op het agrarisch perceel te liggen. De vast mestopslag en mestbassin komen hierdoor buiten de denkbeeldige rechthoek van het bouwperceel te liggen.

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Súdwest-Fryslân. Het perceel ligt solitair in het buitengebied op grote afstand van geurgevoelige objecten.

De richtafstand tussen agrarische bedrijven en milieugevoelige functies, zoals wonen, moet buiten de bebouwde kom minimaal 50m bedragen. In figuur 7 is een afstand van ruim 700m tot het dichtstbijzijnde geurgevoelige object op het perceel Bûtlânswai 7 weergegeven.

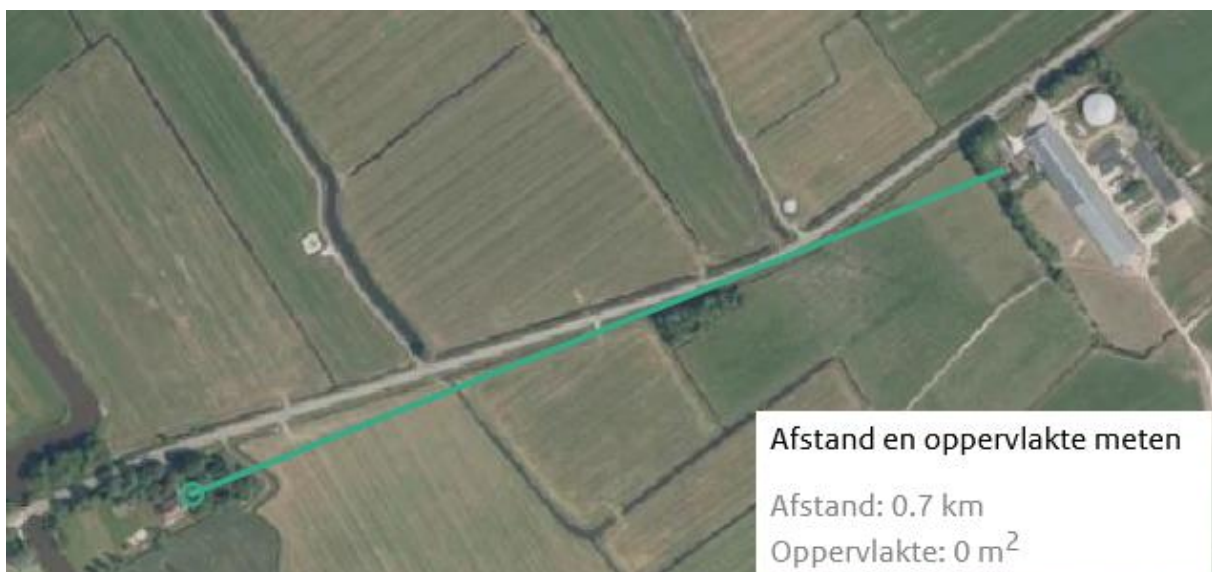

Fig. 7: afstand van 100m ten opzichte van andere gebouwen op het perceel (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Het aspect relatie met omliggende functies vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.2 Cultuurhistorie en archeologie

Cultuurhistorie

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen

te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van toepassing is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

Algemeen geldt dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Op welke plaatsen archeologisch onderzoek aan de orde is, wordt op grond van gemeentelijk of provinciaal beleid bepaald.

Het veehouderijbedrijf op het perceel Bûtlânswei 3 heeft op de Cultuurhistorische Kaart Fryslân geen specifieke aanduiding. Het is een 'jong' perceel en heeft geen cultuurhistorische waarde. In het verleden kwam op deze locatie geen bebouwing voor.

Het perceel Bûtlânswei 3 ligt in een gebied dat op de geomorfologische kaart is aangeduid als kweldervlakte. De kweldervlaktes liggen achter en tussen de kwelder- en oeverwallen. (figuur 8)

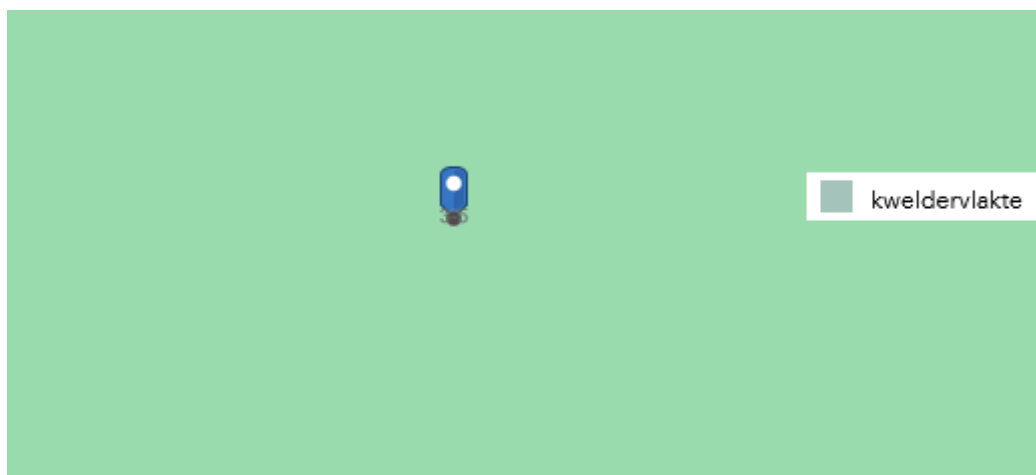

Fig. 8: uitsnede van Cultuurhistorische Kaart van het plangebied (bron: CHK2 Fryslân)

In figuur 9 is een uitsnede van het plangebied op basis van de Cultuurhistorische kaart waarop het aspect verkaveling is weergegeven. De verkaveling is de concrete geografische neerslag van de bezits- en/of gebruiksrechten op de grond. Voor de cultuurhistorie is de verkaveling van groot belang omdat zij ons een inzicht geeft in de nederzettingsgeschiedenis en het grondgebruik.

Het plangebied ligt in een verkavelingstype dat is aangeduid als 'opstreckende verkaveling, kleinschalige regelmaat'. Bij de kleinschalige regelmaat is er sprake

van regelmaat op lokaal niveau. De regelmaat is minder uitgesproken, er bestaat een minder groot contrast tussen lengte en breedte van de percelen en ook meer variatie in de breedtes en/of lengtes van die percelen. Bovendien is hier sprake van een afwijkende richting in de opstrekk. De sterke regelmaat tref je aan op een meer lokaal niveau.

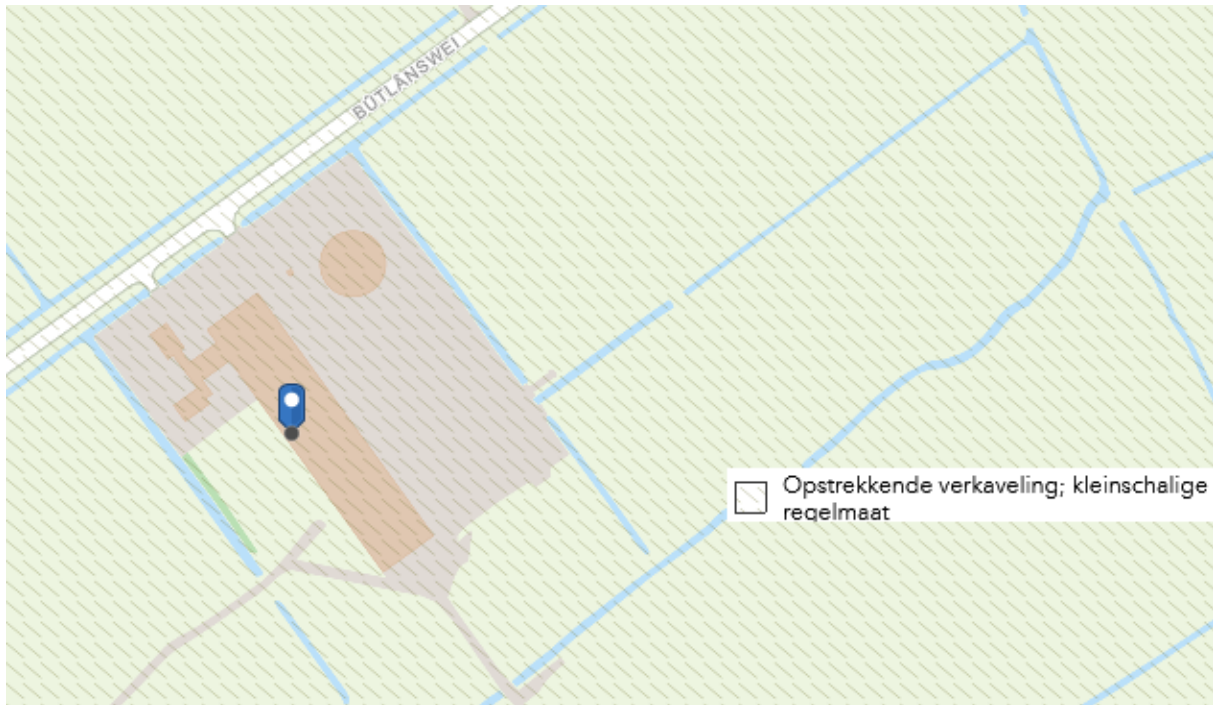

Fig. 9: Uitsnede van Cultuurhistorische kaart Fryslân met het verkavelingstype van het plangebied.

Het realiseren van het vaste mestopslag en mestbassin heeft geen gevolgen voor de verkaveling.

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

Archeologie

Op 1 september 2007 is de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) in werking getreden. Met deze inwerkingtreding werd het Verdrag van Malta, dat op 16 april 1992 onder andere door Nederland is ondertekend, in de Nederlandse wet- en regelgeving verwerkt. Het Verdrag van Malta is gericht op het behouden van archeologische waarden in de bodem. Uitgangspunt hierbij is onder andere het uitvoeren van een onderzoek naar archeologische waarden in het plangebied voor het vaststellen van een bestemmingsplan. Ook het zogenoemde veroorzakerprincipe is een uitgangspunt van het Verdrag van Malta. Dit betekent dat diegene die mogelijke archeologische waarden in de bodem verstoort, financieel verantwoordelijk is voor voldoende onderzoek naar en het behoud van die archeologische waarden. Met de inwerkingtreding van de Wamz werd ook de Monumentwet 1988 (Monw) gewijzigd. Op grond van de Monw moet in een bestemmingsplan (mogelijke) archeologische waarden in de bodem van het plangebied overwogen worden. In Nederland dient op basis van het verdrag van Malta in alle ruimtelijke plannen een archeologische paragraaf te worden opgenomen.

Het zal duidelijk zijn dat een betere bescherming van het bodemarchief vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Om deze reden heeft de provincie het initiatief genomen om, zoveel mogelijk in samenwerking met het rijk en de gemeenten, het bodemarchief zo goed mogelijk in kaart te brengen. Dit gebeurt op de FAMKE: Friese Archeologische Monumentenkaart Extra. De FAMKE is in de eerste plaats gebaseerd op twee bestaande landelijke kaarten: de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). Daarnaast houdt de FAMKE rekening met de kans dat de mogelijk aanwezige archeologische resten verstoord zijn. Aan de andere kant houdt de FAMKE ook rekening met de omvang van de bodemingreep. Dit alles bij elkaar is vertaald in provincie dekkende kaarten die aangeven hoe er het beste met het bodemarchief kan worden omgegaan.

De FAMKE bestaat uit twee advieskaarten, één voor de periode steentijd - bronstijd (300.000 - 800 v Chr.), en één voor de periode ijzertijd - middeleeuwen (800 v Chr. - 1500 n Chr.). Voor deze indeling in twee perioden is gekozen omdat de adviezen voor mogelijke vindplaatsen uit de steentijd vaak verschillen van die voor mogelijke jongere vindplaatsen.

IJzertijd - middeleeuwen

Voor het plangebied geldt op basis van de FAMKE-kaart voor de periode 'ijzertijd-middeleeuwen' het advies: 'karterend onderzoek 1 (middeleeuwen)'.

In figuur 10 is een uitsnede van het plangebied voor de periode "ijzertijd-middeleeuwen" weergegeven.

Fig. 10: locatie aangeduid op uitsnede voor de periode 'ijzertijd-middeleeuwen' (bron: FAMKE-kaart prov. Fryslân)

In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd-middeleeuwen. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 500m² een karterend onderzoek uit te laten voeren. Dit archeologisch onderzoek moet bestaan uit minimaal 6 boringen per hectare, met een minimum van zes boringen per plan, waarbij duidelijk wordt of er vindplaatsen in het plangebied aanwezig zijn.

Steentijd - bronstijd

Voor het plangebied geldt op basis van de FAMKE-kaart voor de periode 'steentijd-bronstijd' het advies 'karterend onderzoek 3 (steentijd)'.

In figuur 11 is een uitsnede van de FAMKE-kaart voor de periode steentijd-bronstijd weergegeven.

Fig. 11: locatie aangeduid op uitsnede voor de periode steentijd-bronstijd (bron: FAMKE-kaart prov. Fryslân)

In deze gebieden kunnen zich op enige diepte archeologische lagen bevinden uit de steentijd, die zijn afgedekt door een veen- of kleidek. Mochten zich hier archeologisch resten bevinden, dan zijn deze waarschijnlijk goed van kwaliteit.

De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 5000m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren, waarbij minimaal drie boringen per hectare worden gezet, met een minimum van drie boringen voor gebieden kleiner dan een hectare. De resultaten van een dergelijk karterend booronderzoek kunnen inzicht geven aanwezigheid en diepte van een eventueel aanwezige podzolbodem, waarin zich archeologisch resten kunnen bevinden. Het booronderzoek dient zich vooral te richten op de aanwezigheid van podzol, de diepte en het reliëf van de zandlagen in de bodem. Bij aanwezigheid van een podzolbodem, bevelen wij aan het boorgrid te verdichten tot zes boringen per hectare (zie advies 'karterend onderzoek 3'). De resultaten kunnen ook uitwijzen dat de voorgenomen ingreep niet bezwaarlijk is, of met welke randvoorwaarden in het plan rekening dient te worden gehouden.

Voor de aanleg van de vaste mestopslag en mestbassin zijn geen diepe ingrepen in de bodem nodig. De mestzak wordt voor een klein deel beneden de 40 cm ontgraven. De werkelijke oppervlakte beneden de 40 cm beneden maaiveld is: 11,43 m². Dit betekent dat de concrete bodemverstoring ruim binnen de vrijstelling valt. Wel blijft de archeologische meldingsplicht van toevalsvondsten van kracht (art. 5.10, lid 1 Erfgoedwet). Concreet houdt dit in dat wanneer bij graafwerkzaamheden vondsten worden aangetroffen waarvan de vinder redelijkerwijs moet kunnen weten dat het cultuurhistorie en/of archeologie betreft, dit gemeld moet worden bij het bevoegd gezag, zijnde de gemeente.

Het diepste punt van de mestzak komt op 50 cm beneden maaiveld. De totale ontgraving van de mestzak beneden de 40 cm is 11,43 m². Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.3 Bodem

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat in de toelichting op een ruimtelijk plan inzicht verkregen moet worden in de uitvoerbaarheid van het plan. Dit betekent dat er onder meer inzicht verkregen moet worden in de noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering.

Een onderzoek naar de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem is dus feitelijk een onderdeel van de onderzoeksverplichting van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan. Hierbij moet worden opgemerkt dat ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening het bestemmen van gronden met een bodem van onvoldoende milieu hygiënische kwaliteit met een hiervoor gevoelige bestemming in beginsel moet worden voorkomen.

Deze onderzoeksverplichting wordt bij de initiatiefnemer neergelegd. Een bepaalde mate van bodemverontreiniging hoeft in veel gevallen niet direct een probleem op te leveren. In veel gevallen zal historisch onderzoek over de betreffende (verdachte) locatie kunnen uitwijzen of er voldoende aanleiding is om ook bodemonderzoek te laten uitvoeren.

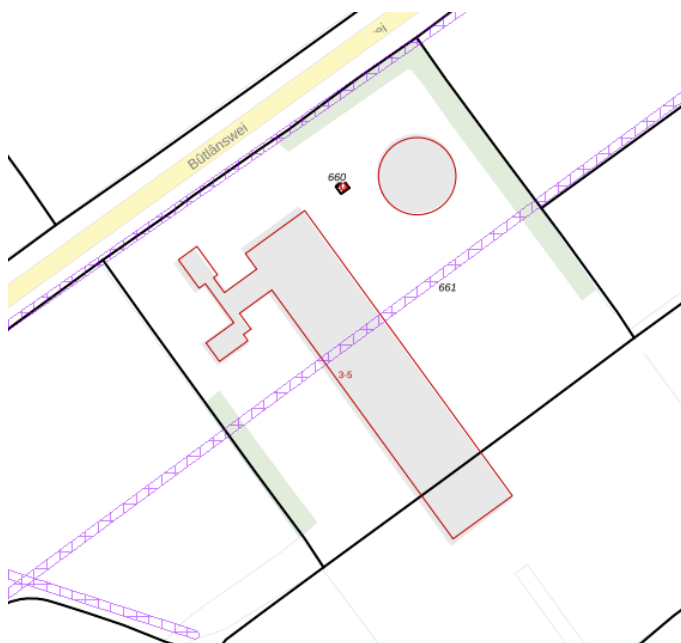

Fig. 12: uitsnede kaart bodemloket (bron: www.bodemloket.nl)

In figuur 12 is een uitsnede van het plangebied op de kaart van Bodemloket weergegeven. Voor het plangebied van de vaste mestopslag en mestbassin zijn geen gegevens bekend. Onderhavige aanvraag is gericht op het realiseren van vaste mestopslag en mestbassin en niet voor een woonfunctie o.i.d. Een aanvullend bodemonderzoek is derhalve niet nodig.

Er zijn in het verleden dempingen geweest. De dempingen zijn uitgevoerd dmv grond waarbij een verklaring aanwezig is dat deze grond schoon is.

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.4 Landschap

Op basis van de Landschapstypenkaart Fryslân ligt het plangebied in het 'Kleigebied Westergo' en behoort tot het klei op veengebied.

Grutsk op 'e Romte

Grutsk op 'e Romte is als procesvereiste in de verordening Romte opgenomen. Dat betekent dat vereist wordt dat bij het opstellen van een ruimtelijk plan een analyse wordt gemaakt van de aanwezige waarden in het plangebied, in het bijzonder die van de landschappelijke en cultuurhistorische structuren. En dat afgewogen en gemotiveerd wordt op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de provinciale belangen.

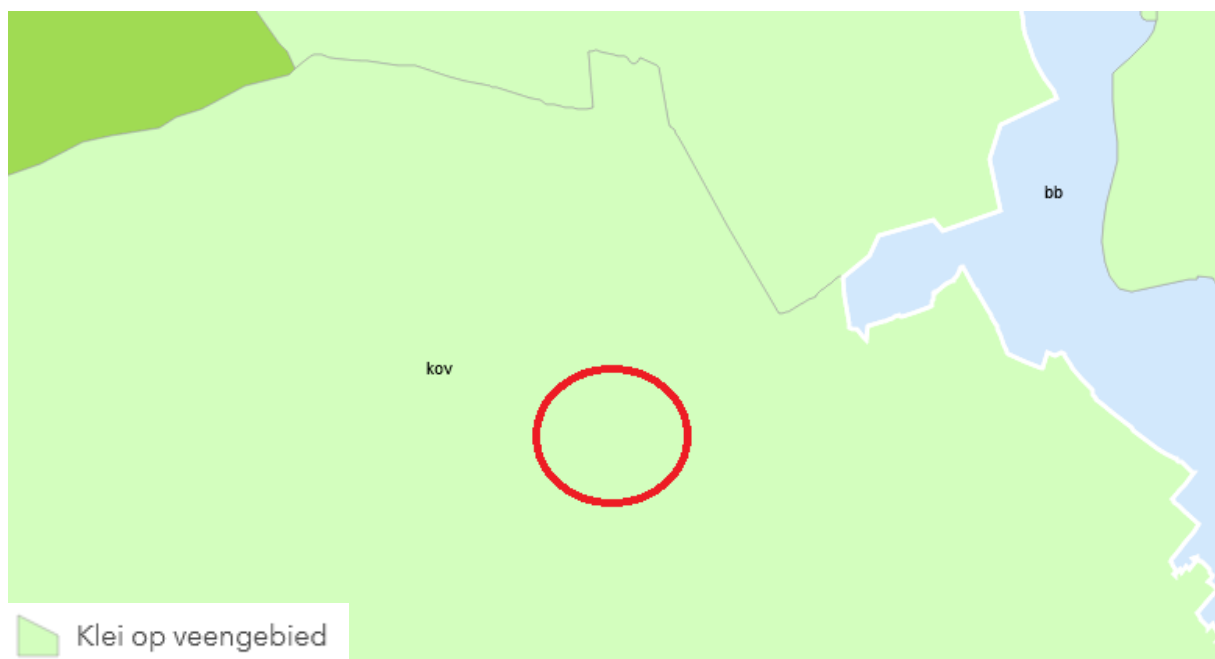

Fig. 13: plangebied zoals weergegeven op de landschapstypenkaart (bron: provincie Fryslân)

Het klei op veengebied.

De kernkwaliteiten van het klei op veengebied zijn:

- Open en grootschalig met structurerende elementen als dijken, kwelderwallen, slenken, terpen, paden, eendenkooien en vaarten;
- Onregelmatige blokverkaveling met plaatselijk bijzondere verkavelingsvormen (mozaïek-, radiaal- en strengenverkaveling);
- Bepanting puntvormig geconcentreerd rondom boerderijen en dorpen, langs hoofdontsluitingswegen, kwelderwallen en randen van de Middelsee;
- Aanwezigheid van grasland in lagere delen en akker- en tuinbouw op de kwelderwallen.

Omschrijving van het klei op veengebied:

Zone van veengronden met dun klei-dek op de overgang van klei naar veen, globaal gelegen van Stavoren (grofweg) diagonaal over Fryslân heen tot aan Rinsumageest (noorden van de provincie, zie Oostergo). Het gebied kenmerkt zich door een lage ligging en een open landschap. De steden Dokkum, Leeuwarden, Sneek en IJlst liggen aan de westrand van deze 'wig' vanwaar zij toegang hadden tot deze lage gebieden.

De aanleg van de vaste mestopslag en mestbassin heeft geen negatieve gevolgen voor het cultuurhistorische landschap.

4.5 Ecologie

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot een zogenoemd Natura 2000-gebied en ook niet tot beschermde natuur in kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), nu Natuurnetwerk Nederland.

Fig. 14: uitsnede plangebied op basis van het Natuurnetwerk Nederland (bron: kaarten provincie Fryslân)

De aanleg van de vaste mestopslag en mestbassin vindt voor een deel plaats in het productiegebied achter het bouwperceel Bûtlânswai 3 te Poppenwier. Dit perceel ligt niet in een voormalig EHS-gebied, tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland. Op circa 500m ligt een gebied dat buiten het Natuurnetwerk Nederland ligt en geen specifieke bescherming heeft.

Het perceel is op grond van het Natuurbeheerplan 2020 aangewezen als 'Open grasland' en tevens als natte dooradering aangewezen. In figuur 15 is de ligging van het plangebied in het Natuurbeheerplan weergegeven.

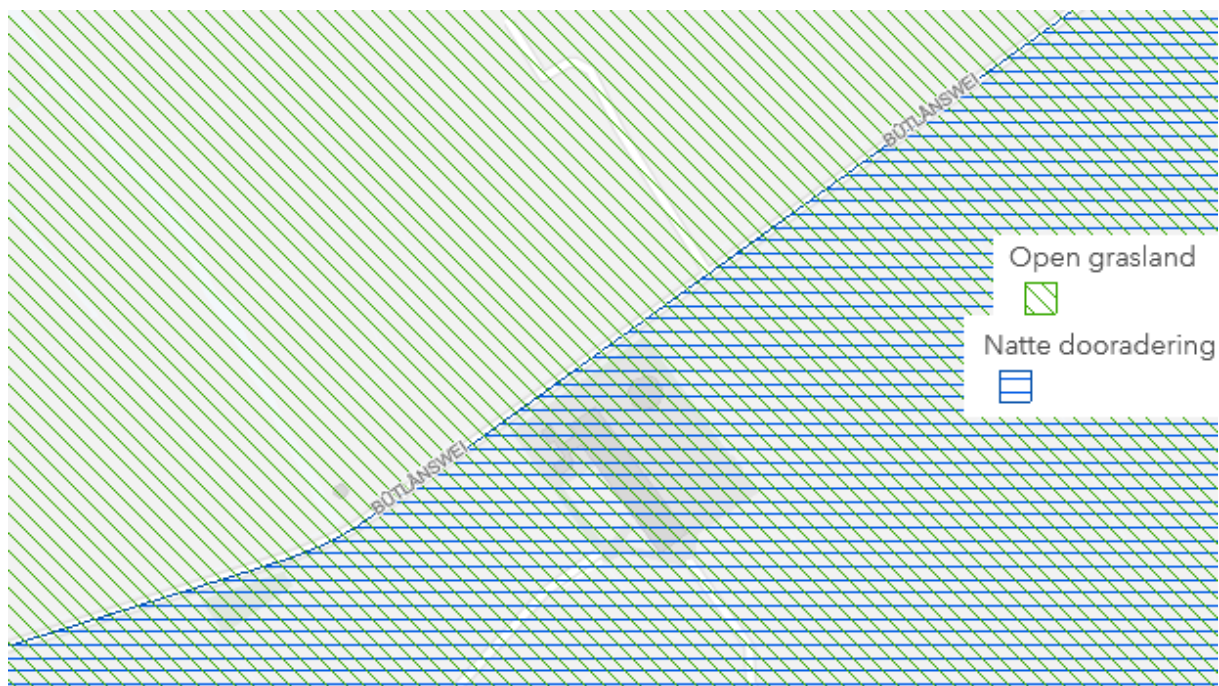

Fig. 15: uitsnede plangebied op basis van het Natuubeheerplan (bron: kaarten provincie Fryslân)

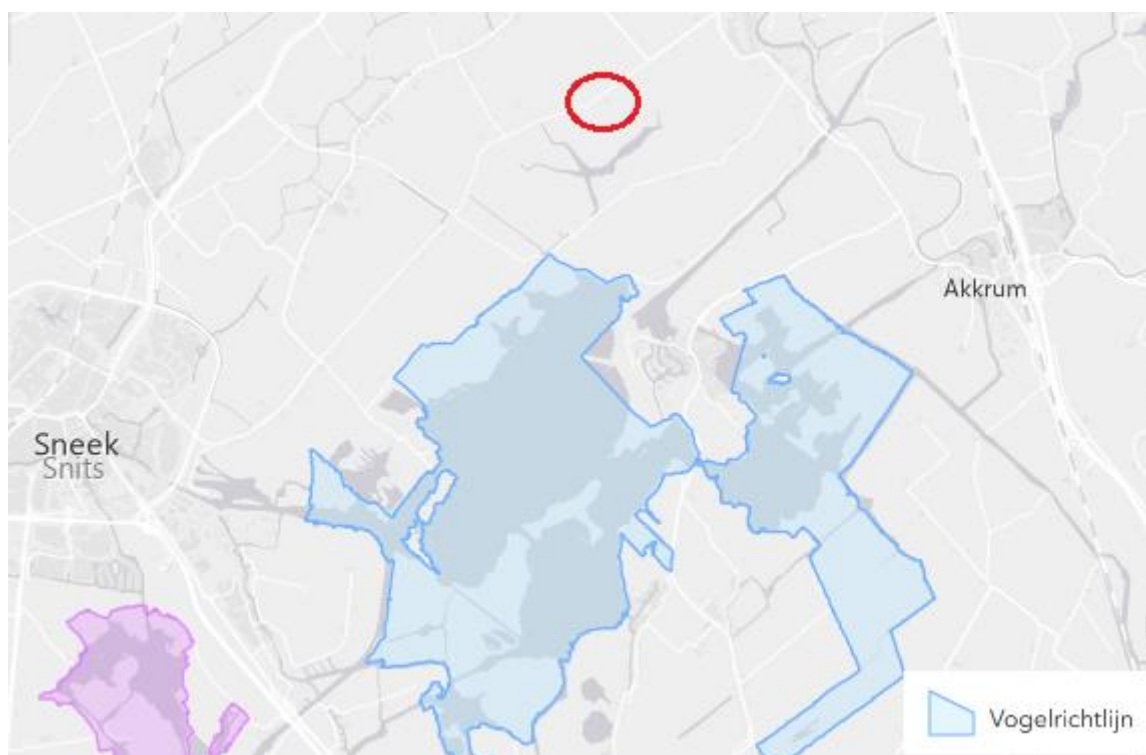

Fig. 16: ligging plangebied t.o.v. het Natura 2000-gebied 'Sneekermeergebied' (bron: Natura 2000.nl)

Het plangebied ligt op ruim 2km van het Natura 2000-gebied "Sneekermeergebied". Het Sneekermeergebied is aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn en is niet stikstofgevoelig.

De aanleg van de vaste mestopslag en mestbassin hebben geen nadelige gevolgen voor de natuur. De vaste mestopslag en het mestbassin wordt direct

aansluitend aan het bouwperceel aangelegd. Op dit deel van het bouwperceel zijn, gelet op het huidige gebruik geen beschermde planten- en diersoorten aanwezig. De aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin heeft geen toename van de stikstofdepositie tot gevolg. Het aantal dieren op het bedrijf wijzigt niet door de aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin. Ook heeft de aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin geen toename van het aantal verkeersbewegingen op het bouwperceel tot gevolg, eerder een vermindering.

Om aan te tonen dat de voorgenomen ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor de nabij gelegen Natura 2000-gebieden is een Aeries-berekening uitgevoerd. De Aeriesberekening is als bijlage toegevoegd. Uit de berekening blijkt dat er geen toename van de stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jr. en er geen significant negatieve gevolgen te verwachten zijn.

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op situaties waar een ongeval kan plaatsvinden met gevaarlijke stoffen, waarbij in de omgeving slachtoffers kunnen vallen. Het externe veiligheidsbeleid is vastgelegd in een aantal AMvB's milieubeheer, zoals het Besluit Externe Veiligheid milieubeheer en het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen milieubeheer.

Op de Risicokaart staan bedrijven en installaties aangegeven met daarbij het risico en het mogelijke effect van een incident voor mensen. De op de Risicokaart getoonde kwetsbare objecten zijn woningen en gebouwen waarin zich veel mensen kunnen bevinden, zoals kantoren. Ook staan er gebouwen op waarin niet – of minder zelfredzame mensen aanwezig zijn, zoals ziekenhuizen, zorginstellingen en scholen. Kwetsbare objecten en risicobronnen moeten dan ook op voldoende afstand van elkaar worden bestemd.

Binnen het externe veiligheidsbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen het zogenaamde plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico geeft de kans op overlijden weer voor een persoon die onbeschermd een heel jaar op één plaats aanwezig is. Hierbij mag het risico niet groter zijn dan één miljoenste, of te wel 10^{-6} . De richtwaarde die geldt, geeft de afstand aan tussen risicobron en gevoelig object.

Het groepsrisico is de cumulatieve kans per jaar dat tenminste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een risicobron. Het groepsrisico is geen harde norm, maar er geldt wel een verantwoordingsplicht. Daarbij moet een vergelijking worden gemaakt met de zogenaamde oriëntatiewaarde. Dit is een richtwaarde waar het bevoegd gezag zich zoveel mogelijk aan moet houden, maar waar men goed onderbouwd van af mag wijken.

Uit de professionele risicokaart (figuur 16) blijkt dat er in de directe omgeving van het plangebied, drie buisleidingen aanwezig zijn. De dichtstbij gelegen

buisleiding ligt op een afstand van 130m achter het erf. Gelet op de ontwikkeling op of direct aansluitend aan het bouwperceel is er geen belemmering om de vaste mestopslag en het mestbassin aan te leggen.

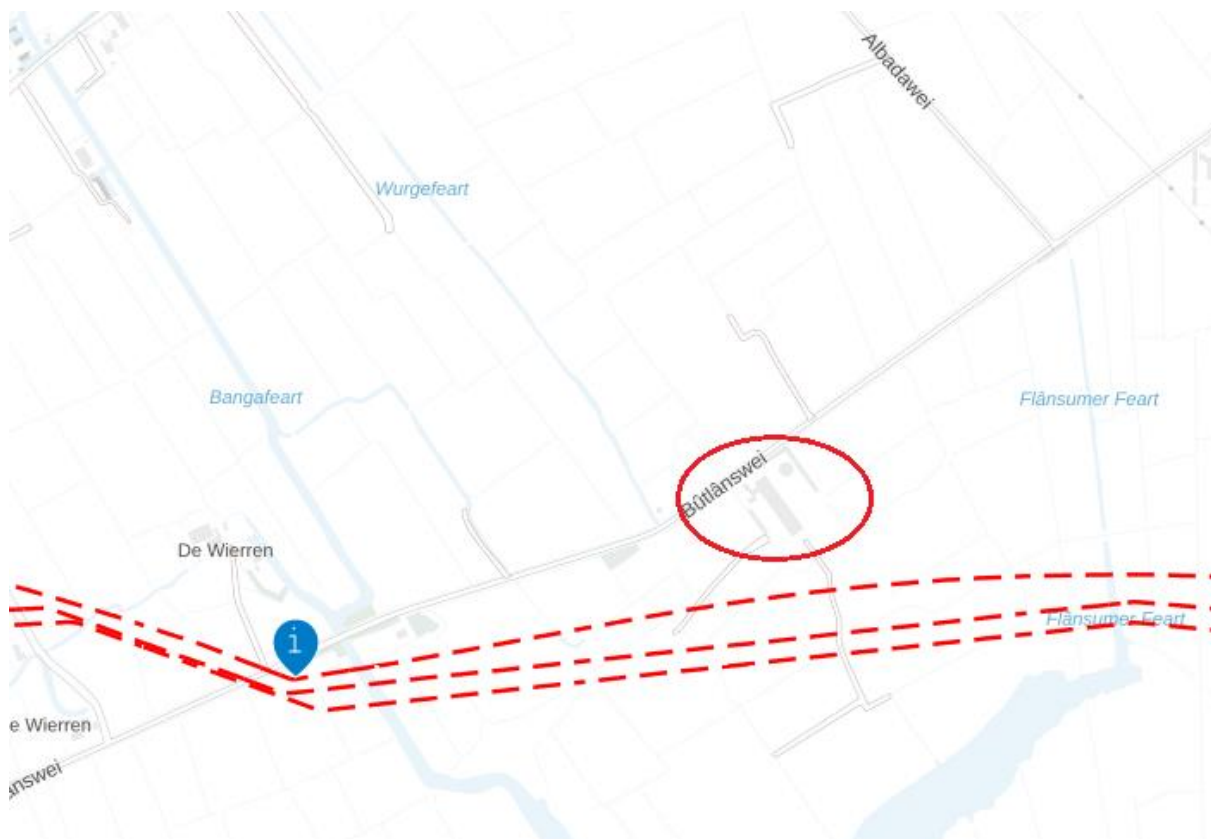

Fig. 17: plangebied m.b.t. het aspect externe veiligheid (bron: www.risicokaart.nl)

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.7 Geluidhinder

Op grond van de Wet geluidhinder is, rond inrichtingen die “in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken” en bij wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/uur en spoorwegen, een geluidzone van kracht. Bij de ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones dient een akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ontwikkeling voldoet aan de in de wet bepaalde voorkeursgrenswaarde. Als niet aan deze grenswaarde kan worden voldaan, kan het bevoegd gezag – in de meeste gevallen de gemeente – een hogere grenswaarde vaststellen. Hiervoor geldt een bepaald maximum, de uiterste grenswaarde genoemd.

Onderhavige ruimtelijke onderbouwing is opgesteld ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning voor de aanleg van een vaste mestopslag en het mestbassin op het agrarisch bedrijfsperceel Bûtlânswai 3 te Poppenwier. Een mestopslag is geen geluidsgevoelig object. De aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin heeft, mede gezien de afstand tot omliggende functies, geen negatieve gevolgen.

Het aspect geluidhinder vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.8 Luchtkwaliteit

Bestuursorganen nemen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen voor de luchtkwaliteit kunnen hebben de regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteit in acht. Vanaf 15 november 2007 is de 'Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' van kracht. Uit deze wet volgt dat een voorgenomen ontwikkeling vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit inpasbaar is, indien in ieder geval aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. Er worden geen grenswaarden voor de luchtkwaliteit overschreden;
2. Er treedt geen verslechtering van de luchtkwaliteit op, of er vindt per saldo een verbetering van de luchtkwaliteit plaats door compenserende maatregelen;
3. De voorgenomen ontwikkeling draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging;
4. De voorgenomen ontwikkeling is onderdeel van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL);

De aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin heeft geen toename van verkeer tot gevolg, waardoor er geen sprake zal zijn verslechtering van de luchtkwaliteit.

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.9 Water

Op grond van artikel 3.1.6 Bro dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen. In de waterparagraaf wordt aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. Het doel van de watertoets is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen. Zo wordt in een vroegtijdig stadium aandacht besteed aan het wateraspect.

In de nota 'Anders omgaan met water' is bepaald dat de gevolgen van (ruimtelijke) ontwikkelingen voor de waterhuishouding uitdrukkelijk in ruimtelijke plannen moeten worden overwogen. Hiervoor moet de zogenoemde watertoets worden uitgevoerd. De watertoets is het vroeg informeren (van de waterbeheerder), het adviseren (door de waterbeheerder), het overwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige belangen in ruimtelijke plannen en besluiten.

In het hedendaagse waterbeheer wordt gestreefd naar duurzame en veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. De Watertoets is een instrument waarin verslag wordt gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van een plan voor

de waterhuishouding. Het gaat hierbij niet alleen om waterveiligheid, maar ook om grondwaterbescherming en wateroverlast. Zowel bij de keuze als bij de inrichting van een plan moet er expliciet en op een evenwichtige manier aandacht worden besteed aan:

- a. Veiligheid: het voorkomen van overstroming en ongewenste inundatie door het behouden en vergroten van de veerkracht van het watersysteem. Dit is het vermogen van het watersysteem om extreme situaties met veel neerslag het hoofd te bieden door voldoende berging- en afvoermogelijkheden;
- b. Kwantitatieve bescherming van grond- en oppervlaktewater (veiligheid, wateroverlast, verdroging);
- c. Kwalitatieve bescherming van grond- en oppervlaktewater (riolering, omgaan met hemelwater, directe lozingen);
- d. Compensatie van negatieve gevolgen.

Watertoets en Wateradvies

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en water robuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water.

Via de site "de digitale watertoets" is op 11 juli 2022 de watertoets gedaan. De aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin heeft tot gevolg dat het verhard oppervlak buiten het bouwperceel met ca. 1.300m² toeneemt. Dit heeft als gevolg dat het hemelwater versneld zal worden afgevoerd omdat er ter plaatse van de vaste mestopslag en het mestbassin geen sprake meer kan zijn van infiltratie in de bodem. In het landelijk gebied geldt een ondergrens van 1.500m².

De verharding betreft alleen een mestzak en vaste mestopslag. Zoals hierboven is vermeld gaat het hier om totaal 1300 m². Het niet-verontreinigde hemelwater dat op de mestzak terecht komt loopt er vanzelf vanaf (richting alle taluds) en komt op en/of in de bodem terecht. Hiervoor zijn ons inziens geen maatregelen nodig.

De vaste mestopslag is 10 m x 16 m = 160 m². Voor deze minimale verharding is geen compensatie nodig. Voor de rest is er geen sprake van een volledig verhard erf.

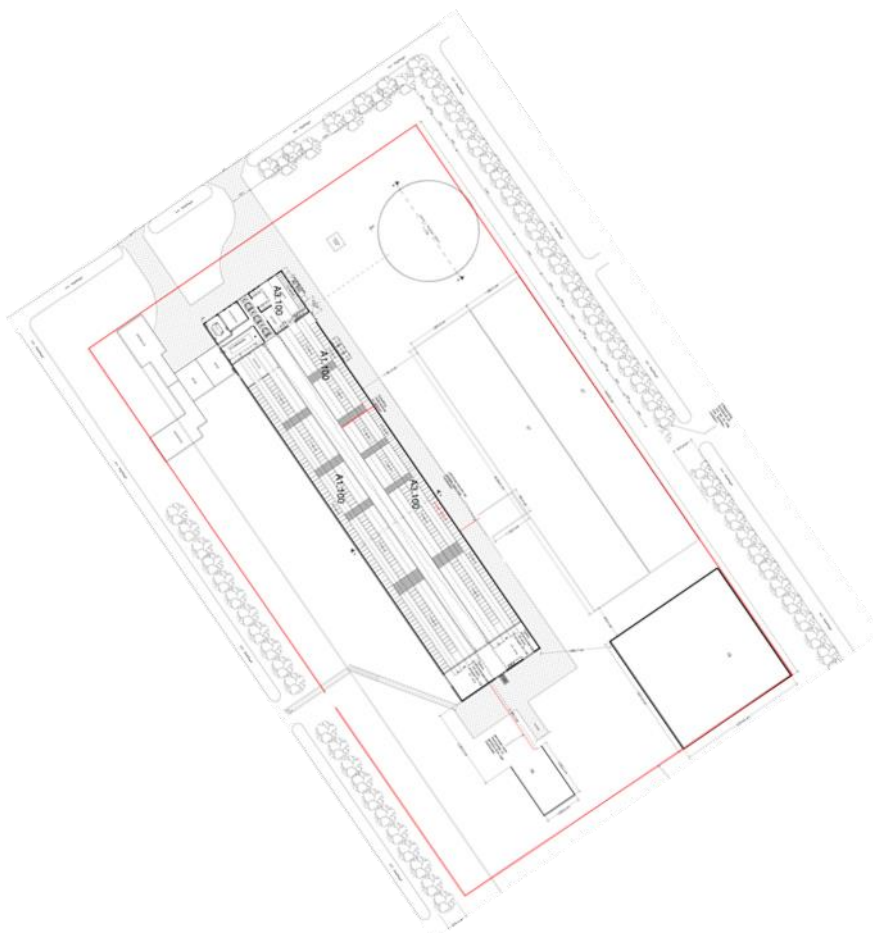

Fig. 18: ligging mestopslag t.o.v. bebouwing (bron: www.mestopslagadvies.nl)

De oppervlakte van de vaste mestopslag en het mestbassin is minder dan de ondergrens, compensatie is daarom niet nodig. De vaste mestopslag en het mestbassin wordt 1 meter verdiept aangelegd. Rondom het bassin wordt een aardenwal aangelegd. Het hemelwater dat op het bassin valt stroomt gelijkmatig naar de kanten en infiltreert via de aardenwal naar het grondwater. Via het grondwater kan het hemelwater vervolgens worden afgevoerd naar het oppervlaktewater. Door de aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin is daarom geen sprake van versnelde afvoer van hemelwater en wordt het water nog steeds vastgehouden in de bodem.

Het aspect water vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.10 Verkeer

De verkeerssituatie op het agrarisch bedrijf wijzigt niet door het nieuwe mestopslag

Het aspect verkeer vormt geen belemmering voor de nieuwe situatie zoals die is voorzien.

4.11 Vormvrije m.e.r. – beoordeling

Op 16 mei 2017 is het nieuwe Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Uit dit besluit blijkt dat toetsing aan de drempelwaarden in de D-lijst uit de bijlage van het besluit ontoereikend is om de vraag te beantwoorden of een m.e.r.-beoordelingsprocedure moet worden doorlopen. Indien een activiteit een omvang heeft die onder de drempelwaarden ligt, dient op grond van de selectiecriteria in de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling te worden vastgesteld of belangrijke nadelige gevolgen van de activiteit voor het milieu kunnen worden uitgesloten. Pas als dat het geval is, is de activiteit niet m.e.r.- (beoordelings)plichtig.

In het kader van de wijziging van het Besluit m.e.r. is een handreiking opgesteld. Deze handreiking geeft aan hoe moet worden vastgesteld of een activiteit, met een omvang onder de drempelwaarde, toch belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft. In de handreiking is opgenomen dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst uit de bijlage van het besluit en die een omvang hebben die beneden de drempelwaarden liggen een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gebruikt.

Uit deze toets kan een van twee onderstaande conclusies volgen:

1. Belangrijke nadelige milieueffecten zijn uitgesloten;
of
2. Belangrijke nadelige milieueffecten zijn niet uit te sluiten.

In het eerste geval is de activiteit niet m.e.r.- (beoordelings)-plichtig in het andere geval dient een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd en de bijbehorende procedure te worden gevolgd. Die toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EU-richtlijn milieubeoordeling projecten.

Onderhavige ruimtelijke onderbouwing is opgesteld ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van een vaste mestopslag en een mestbassin deels buiten het bouwvlak van het perceel Bûtlânswai 3. De vaste mestopslag en het mestbassin worden aangelegd om te waarborgen dat het agrarisch bedrijf over voldoende opslagcapaciteit voor mest beschikt en is noodzakelijk om het jaar rond voldoende opslagcapaciteit te kunnen realiseren. De aanvraag omgevingsvergunning is niet gericht op een wijziging of toename van het aantal dieren of dierplaatsen.

Nadelige milieueffecten zijn op grond van deze aanvraag uitgesloten. Een uitgebreidere m.e.r.-beoordeling is derhalve niet nodig.

Het aspect m.e.r.-beoordeling vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing is opgesteld ten behoeve van een aanvraag omgevingsvergunning voor de aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin op het perceel Bûtlânswai 3 te Poppenwier. De uit het plan voortkomende kosten worden door de initiatiefnemer betaald.

Voor zover sprake zal zijn van planschade, zullen ook deze kosten door de initiatiefnemer worden vergoed. Daarom wordt met de initiatiefnemer een planschadeovereenkomst ondertekend waarin de initiatiefnemer aangeeft dat hij garant staat voor eventuele planschade die, als gevolg van het besluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning, kan ontstaan.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De aanvraag omgevingsvergunning voor de aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin zal samen met deze ruimtelijke onderbouwing en alle andere relevante stukken ter inzage worden gelegd.

Als het college een definitief besluit heeft genomen en de omgevingsvergunning heeft verleend, kan een belanghebbende bezwaar aantekenen tegen de omgevingsvergunning.

6 Conclusie

De aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin past binnen het beleid van de gemeente. In hoofdstuk 4 is de aanvraag getoetst aan de omgevingsaspecten voor het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan.

Het realiseren van de vaste mestopslag en het mestbassin heeft geen significante of helemaal geen negatieve gevolgen heeft voor de directe omgeving.

De aanleg van de vaste mestopslag en het mestbassin geven geen belemmeringen voor de directe omgeving en is ruimtelijk goed inpasbaar in de omgeving.

Bijlagen

Wateradvies
Aerius-berekening
Advies Nije Pleats

Aanvraagformulier

Aanvraag ingediend op 11-07-2022

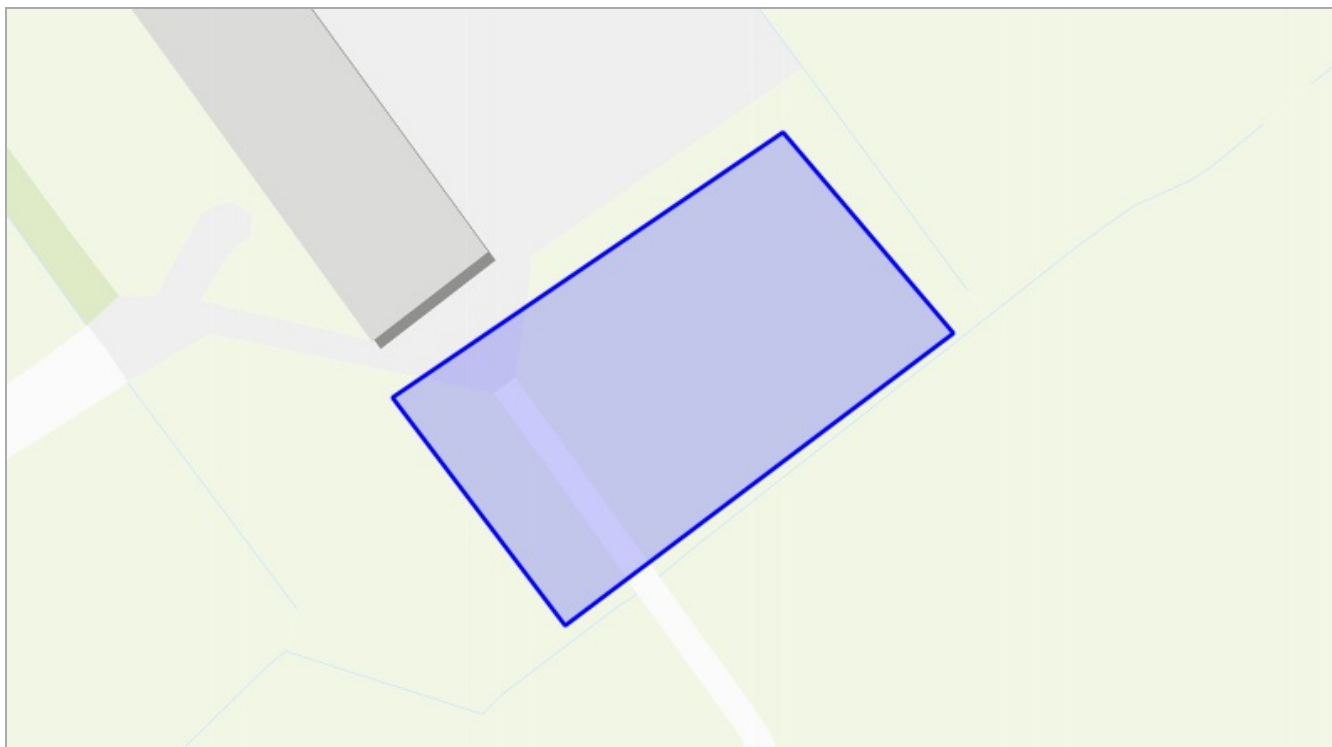
Normale procedure met advies in Wetterskip Fryslân

ALGEMENE INFORMATIE

- e-mail: info@mestopslagadvies.nl
- aanvraagnummer: 00005885
- naam aanvraag: Normale procedure met advies
- bevoegd gezag: Wetterskip Fryslân

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

Aanvraagformulier

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE AANVRAAG

1. Wat is uw naam?
 - [REDACTED]
2. Wat is uw emailadres?
 - info@mestopslagadvies.nl
3. Wat is uw telefoonnummer?
 - [REDACTED]
4. Doet u een aanvraag namens uzelf?
 - Nee
5. Namens wie vraagt u een watertoets aan?
 - [REDACTED]
6. Wat is het emailadres van de initiatiefnemer?
 - [REDACTED]
7. Wat is het telefoonnummer van de initiatiefnemer?
 - [REDACTED]
8. In welke gemeente ligt het plan?
 - Sudwest Fryslân
9. Is er contact geweest met de gemeente?
 - Ja
10. Geef hier de naam van de contactpersoon van de gemeente.
 - [REDACTED]
11. Wat is het emailadres van de contactpersoon?
 - [REDACTED]
12. Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?
 - Nee
13. Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe?
 - Ja
14. Met hoeveel m2 neemt het verhard oppervlak in het landelijk gebied toe?
 - 1086

Aanvraagformulier

15. Wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping oppervlaktewater?
 - geen
16. Geef aan wat er wordt uitgevoerd in het oppervlaktewater
 - keuzes:
17. Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?
 - Nee
18. Voeg een overzichtstekening toe van het plan
 - bestandsnaam: situatie mestzak aanvraag.pdf
19. Omschrijving van het plan
 - plaatsen van een mestzak en een vaste mestopslag
20. Straat en nummer van het plan
 - Butlanswei 3
21. Postcode en plaats van het plan
 - 9013 BD
22. Kadastraal adres
 - Rauwerd K 190
23. Oppervlak van het plangebied in m2
 - 1086
24. Tekening met de nieuwe situatie en/of compenserende maatregelen toename verharding/demping oppervlaktewater. Maximale bestandsgrootte te uploaden is 20 MB.
 - bestandsnaam: situatie mestzak aanvraag.pdf
25. Heeft u aanvullende opmerkingen?
 - Nee

Aanvraagformulier

OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN IN DE CHECK IS ONDERSTAANDE NODIG:

1. Normale procedure
2. Advies aanbrengen toename verharding

DETAILS

1. Normale procedure

Voor je plan moet je de normale procedure met advies volgen. We verzoeken je het plan kenbaar te maken bij Wetterskip Fryslân via de knop 'Direct aanvragen'.

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop 'Direct aanvragen' in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder 'details' van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de 'toename verharding'. Kijk bij 'Achtergrondinformatie' wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Watertoets

Aanvraagformulier

De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m² in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de 'Leidraad watertoets' voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de 'Leidraad Watertoets' voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op 'De Friese klimaatatlas': www.frieseklimaatatlas.nl

Aanvraagformulier

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op <https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring>

Aanvraagformulier

2. Advies aanbrengen toename verharding

Je gaat verharding aanbrengen.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop 'Direct aanvragen' in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Neemt het aantal vierkante meters toe ten opzichte van de bestaande bebouwing en bedraagt deze toename meer dan 200 m² in de bebouwde kom (stedelijk gebied) of 1500 m² buiten de bebouwde kom (landelijk gebied) dan geldt de vergunningsplicht. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.6) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

*Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon

Inrichtingslocatie

[REDACTED]

Bûtlânswei,

9013BD Poppenwier

Activiteit

Omschrijving

Toelichting

realisatie mestzak en vaste mestopslag

aanlegfase voor realisatie vaste mestopslag en mestzak

Berekening

AERIUS kenmerk

Datum berekening

Rekenconfiguratie

RZaKzh2aM1wy

11 augustus 2022, 09:00

Wnb-rekengrid

Totale emissie

Situatie 1 - Beoogd

Rekenjaar

2022

Emissie NH₃

0,1 kg/j

Emissie NO_x

16,8 kg/j

Resultaten

Situatie 1 - Beoogd

Gekarteerd oppervlak met toename (ha)

Gekarteerd oppervlak met afname (ha)

Grootste toename van depositie

Grootste afname van depositie

Hoogste depositie

-

Hexagon

-

-

-

-

-

Gebied

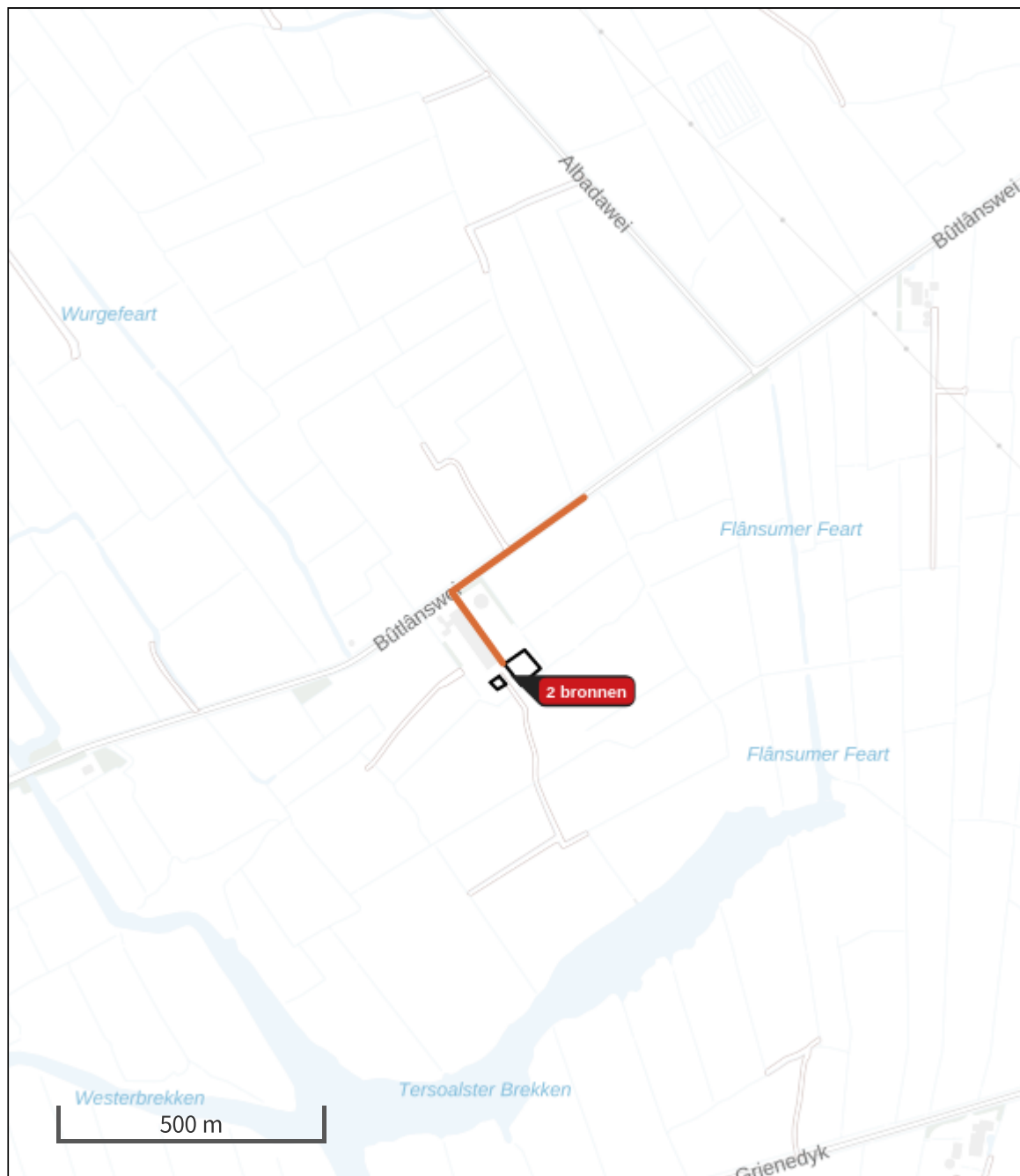
Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2022

Emissiebronnen

Emissie NH₃ Emissie NO_x

2	Mobiele werktuigen Landbouw Bron 2 grondwerk mestzak	0,1 kg/j	13,4 kg/j
3	Mobiele werktuigen Landbouw Bron 3 grondwerk vaste mestopslag	0,0 kg/j	3,4 kg/j
	Verkeersnetwerk	0,0 kg/j	0,0 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrictlijn	Grootste afname van depositie
Vogelrichtlijn	Grootste toename van depositie
Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn	Hoogste totale depositie
Niet bepaald	

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

**Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd)
incl. saldering e/o referentie**

	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteed)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Situatie 1, Rekenjaar 2022

2 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Bron 2 grondwerk mestzak	NO _x	13,4 kg/j
		NH ₃	0,1 kg/j
Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik Draaiuren AdBlue verbruik	Stof Emissie
rupekskraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	400 l/j	40 u/j
		0 l/j	NO _x 13,4 kg/j
			NH ₃ 0,1 kg/j

3 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Bron 3 grondwerk vaste mestopslag	NO _x	3,4 kg/j
		NH ₃	0,0 kg/j
Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik Draaiuren AdBlue verbruik	Stof Emissie
grondwerk en plaatsen elementen vaste mestopslag	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	100 l/j	10 u/j
		0 l/j	NO _x 3,4 kg/j
			NH ₃ 0,0 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

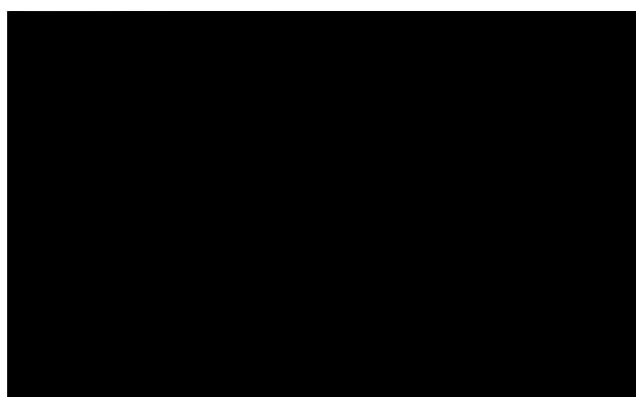
AERIUS versie 2021.1.1_20220705_74979f573b

Database versie 2021.1.1_74979f573b

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/>

Melkveehouderij Maatschap [REDACTED], Poppenwier

COLOFON

Status rapport: definitief

Rapport opgesteld door:
Nije Pleats

- [REDACTED]
- [REDACTED]

Opdrachtgever: gemeente Súdwest-Fryslân, voor Maatschap [REDACTED] Poppenwier
Adviseur maatschap [REDACTED], mestopslagadvies

In samenwerking met:

Gemeente Súdwest-Fryslân

- [REDACTED]

Hûs en hiem

- [REDACTED]

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Proces	1
1.3	Leeswijzer	1
2	HET BEDRIJF	2
2.1	Locatie	2
2.2	Huidige bedrijfsvoering.....	2
2.3	Wensen voor de toekomst	3
2.4	Mestzak en vaste mestopslag.....	3
3	ADVIES NIJE PLEATS	6
3.1	Landschappelijke analyse	6
3.2	Bestaande situatie	7
3.3	Advies en ontwerp.....	8
3.4	Uitgangspunten voor de verschijningsvorm van de agrarische bebouwing.....	10
4	CHECKLIST PLANOLOGISCHE TOETS	12

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Maatschap [REDACTED] heeft een melkveebedrijf met circa 170 koeien. Qua vergunningen en stalruimte is er een mogelijkheid om de komende jaren uit te breiden naar 204 koeien. Daarvoor is met name een uitbreiding van de mestopslag nodig op het terrein.

Het bedrijf is met deze vraag naar de gemeente Súdwest-Fryslân gegaan. Omdat het bedrijf aan de Bûtlânswei met de uitbreiding van een mestopslag naar een bouwblok van 2 hectare zal gaan, is een sessie over landschappelijke inpassing gewenst. De Nije Pleats heeft deze vraag opgepakt.

1.2 Proces

Om de ruimtelijk-landschappelijke inpassing van de uitbreiding in beeld te brengen is het voorliggende advies opgesteld. Dit advies kan worden gebruikt bij het planologisch regelen van de nieuwbouw, de uitbreiding van het erf en realisatie van de beplanting rondom het bedrijf. Het advies is geen vergunning op basis waarvan het bedrijf nu gerealiseerd kan worden. Het daarvoor geldende (juridische) proces moet de initiatiefnemer nog doorlopen. Het voorliggende rapport biedt een basis voor dat proces en kan altijd gebruikt worden als (extra) onderbouwing.

Op donderdag 3 februari is de Nije Pleats bijeenkomst geweest op het erf van de maatschap [REDACTED] in Poppenwier. Tijdens het overleg op locatie zijn ideeën en randvoorwaarden uitgewisseld. Tijdens deze bijeenkomst hebben we ook een doorkijkje gemaakt naar een eventuele verdere uitbreiding van de stal en machine opslag. De inrichting van het perceel en de bedrijfsvoering bieden voldoende mogelijkheden voor de nabije toekomst. De bijeenkomst was er daarom vooral op gericht om de uitbreiding van de mestopslag geen belemmering te laten zijn in de verdere toekomstige uitbreiding. Naast de locatie en de grootte van de beoogde mestzak is ook gekeken naar de beste locatie voor een nieuw te bouwen schuur (voor machines) en de plaatsing van voedersilo's.

1.3 Leeswijzer

Nadat wordt ingegaan op het plan (hoofdstuk 2), volgt het advies van de Nije Pleats (hoofdstuk 3). Afgesloten wordt met een checklist voor de planologische toets (hoofdstuk 4).

2 HET BEDRIJF

2.1 Locatie

Het melkveebedrijf is gelegen in de polder Lege Geaen in de gemeente Súdwest-Fryslân, aan de Bûtlânswei 3 te Poppenwier. Het is één van de grotere bedrijven in het open landschap.

Figuur 1. Ligging erf in de regio

2.2 Huidige bedrijfsvoering

Het bedrijf is oorspronkelijk gestart in 1968, door de vader van de huidige eigenaar. Het kwam tot stand na het sluiten van twee elders in de polder gelegen boerenbedrijven van twee broers. In deze periode vond hier een grootschalige herverkaveling plaats. Aan de (toen net aangelegde) Bûtlânswei konden de broers een groot agrarisch bedrijf realiseren, waarvan twee gezinnen konden leven. In die tijd was het bedrijf één van de grootste en modernste melkveebedrijven van Nederland.

Door de jaren heen is het bedrijf gegroeid en gemoderniseerd. De bestaande schuur is uitgebreid met een verlenging naar achteren toe. De belangrijkste verandering was de komst van de melkrobot in de stal. Het bedrijf gebruikt een stal met een vaste vloer.

Een deel van de schuur wordt momenteel nog gebruikt voor de opslag van de machines die het bedrijf gebruikt.

2.3 Wensen voor de toekomst

Inmiddels is de eigenaar een maatschap met zijn gezin; op termijn volgen zoon en dochter hem op in het bedrijf. Zij zullen in de toekomst de twee woningen gaan gebruiken. De zoon is inmiddels deels werkzaam in het bedrijf.

Het bedrijf kan met de bestaande vergunningen uitbreiden naar 204 koeien. Met name de opslag van mest vormt daarin een belemmering. Vandaar de wens voor een mestzak waarmee het bedrijf de groei van het aantal koeien kan realiseren. Tijdens de Nije Pleats sessie werd het daarnaast ook duidelijk dat de machines dan een ander onderkomen moeten krijgen, omdat de stal volledig in gebruik zal zijn voor koeien en jongvee. Voor de uitbreiding van het aantal koeien is de huidige stal groot genoeg.

Tijdens de sessie kwam ook de wens voor de plaatsing van een kleine windturbine naar voren.

Figuur 2. Binnenzijde bestaande stal (kijkend richting de voorzijde)

2.4 Mestzak en vaste mestopslag

Een mestzak, of een mestbassin is een oplossing voor de opslag van veel mest. Een mestzak kan in elke willekeurige grootte en maatvoering worden aangelegd. De mestzak bij het melkveebedrijf aan de Bùtlánswei zal een inhoud hebben van 1950 m³ en, als het volledig gevuld is, een hoogte hebben van maximaal 3 meter. Het talud rondom de mestzak heeft een hoogte van 1,80 meter. Het is verplicht om een hek te plaatsen rondom de mestzak, met een hoogte van 1,80 meter.

Naast de mestzak zal het bedrijf ook een opslag realiseren voor vaste mest. Deze heeft de afmeting van 10x15x1 meter.

Figuur 3. Voorbeeld van een mestzak met hekwerk (bron: Mestopslagadvies)

Figuur 4. Achterzijde erf (kijkend in zuidoostelijke richting)

Figuur 5. Noordoostzijde van het erf (kijkend in zuidoostelijke richting)

Figuur 6. Beeld van het bedrijf in vogelvlucht (in zuidelijke richting)

3

ADVIES NIJE PLEATS

3.1 Landschappelijke analyse

Het plangebied ligt in het deelgebied Kleigebied Westergo en heeft als landschapstype 'klei op veengebied'. Dit landschapstype wordt gekenmerkt voor een grote mate van openheid en een relatief lage ligging. De verkaveling is overwegend opstrekkend, waarbij de hoofdrichting varieert. Plaatselijk is de verkaveling meer mozaïekachtig. De gronden zijn vanwege de lage ligging en de ondergrond vooral in gebruik als grasland. Beplanting komt in het gebied alleen voor in dorpen en op agrarische percelen. De bebouwing is van oorsprong vooral gesitueerd in de hogere delen van het landschap, op en langs kwelderwallen.

Het plangebied ligt in een gebied waar in het verleden geen erven en bebouwing voorkwam (zie topografische kaart 1900). Het gebied was vooral met (op)vaarten ontsloten. Haaks op het lint van Terzool is sprake van meerdere waterlopen haaks op het lint. De verkaveling is grotendeel opstrekkend en evenwijdig aan deze vaarten. In het plangebied was de verkaveling daarentegen juist haaks op de vaart.

Figuur 7. Topografische kaart 1900 (Bron: Topotijdreis.nl)

In de jaren '70 is een ruilverkaveling uitgevoerd in het plangebied (zie topografische kaart 1982). De Bûtlânswei is aangelegd als onderdeel van deze ruilverkaveling, waardoor het gebied toegankelijk werd vanaf de weg. Het plangebied betreft een van de nieuwe boerenerven die in die periode zijn ontstaan.

De nieuwe erven kennen in hoofdlijnen dezelfde opzet met de woningen/het woondeel aan de westkant van het erf en het werkdeel aan de oostkant van het erf. De bebouwing heeft van oorsprong een compacte opzet, waarbij de woning haaks op de stal is gesitueerd. De woning en de stal zijn daarbij gekoppeld. De vorm en ligging van de nieuwe erven zijn in de meeste gevallen afgestemd op de oorspronkelijke verkaveling. De erven zijn aan drie of vier zijden voorzien van erfrandbeplanting, waardoor deze nu als puntvormige groene verdichtingen herkenbaar zijn in het open landschap.

Figuur 8. Topografische kaart 1982 (Bron: Topotijdreis.nl)

3.2 Bestaande situatie

Met de ruilverkaveling is gekozen voor een specifieke erfopzet voor de nieuwe erven. Het plangebied past goed in het algemene beeld. Het erf ligt haaks op de oorspronkelijke opstreckende verkaveling, maar is in vorm afgestemd op het bestaande slotenpatroon. Opvallend aan dit erf is de situatie met twee geschakelde vrijstaande bedrijfswoningen, waarbij er ook een woning in dezelfde richting als de stal is gebouwd.

In de huidige situatie is de opdeling in een representatief deel/woonerf en een werkerf naast elkaar nog goed herkenbaar. De stal staat dicht bij de woningen (er net achter), waardoor deze ook relatief dicht op de weg staat. Dit geldt ook voor de mestsilo. Voor het aanzicht van het erf vanaf de weg is de groene zone voor de stal en mestsilo dan ook waardevol. Deze zone moet dan ook tot het representatieve deel van het erf gerekend worden.

Het woonerf is bebouwd met twee bedrijfswoningen. De situering van de woningen haaks op elkaar valt op, waarbij een woning op de weg is gericht en een woning op het open landschap. Ook bijzonder is de droge verbinding tussen de stal en de woningen. De woningen hebben een hoofdvorm van een bouwlaag met een kap. De gevels zijn uitgevoerd in gele baksteen en het dak is gedekt met donkergrijze dakpannen. De vormgeving is sober en doelmatig, passend bij de tijd waarin deze zijn gebouwd.

Het werkerf is bebouwd met een lange stal, een ronde mestsilo en een klein transformatorgebouwje. Deze bebouwing ligt (net) achter de woning. De stal heeft een duidelijke rechthoekige plattegrond en een helder enkelvoudig volume. De gevels zijn deels open (windbreekgas) en deels uitgevoerd in gele baksteen en licht gekleurd plaatmateriaal. Het dak is bedekt met antracietkleurige vezelcementplaat. De mestsilo is uitgevoerd in grijs beton, met een grijze afdekking. Gezien de economische waarde van deze silo, zal deze nog een lange tijd in functie blijven. De trafo is gebouwd in baksteen.

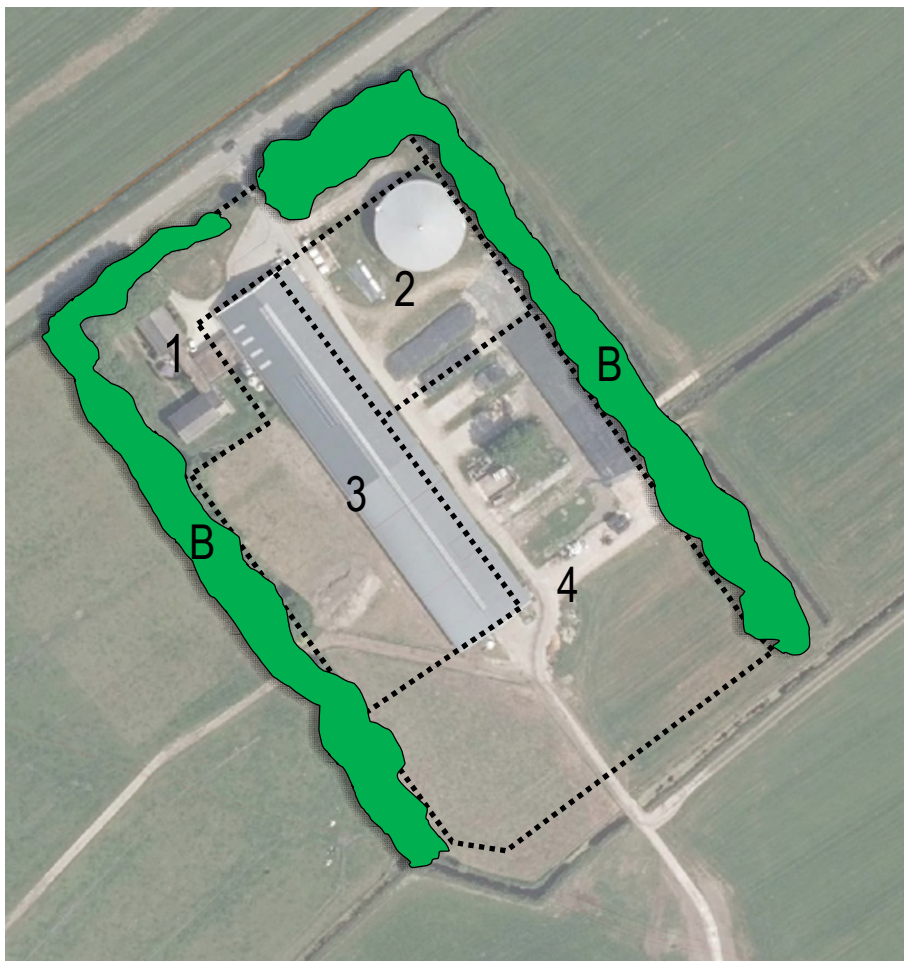
De verharding op het erf bestaat uit erfverharding voor, naast en achter de stal en uit voersilo's/-platen ten oosten van de stal.

Het huidige erf is aan drie zijden voorzien van beplanting en aan de achterzijde is het erf open. Ter plaatse van de woningen (noord)westzijde is het beeld meer open doordat sprake is van een rij knotwilgen gecombineerd met opgekroonde bomen. De (noord)oostzijde heeft een meer besloten karakter doordat sprake is van een combinatie van bomen en struiken. De aard van de beplanting sluit hiermee aan bij de opdeling van het erf.

3.3 Advies en ontwerp

De concrete vraag betreft de inpassing van een mestzak en een kleine mestsilo/-plaat. Daarnaast bestaat het idee om de maat en ligging van de voersilo's/-platen verder te optimaliseren en een nieuwe werktuigenberging in te passen op het erf. Ook wordt gedacht aan de inpassing van een kleine windturbine op het perceel.

Onderzocht is in hoeverre de situering van deze elementen op een landschappelijke passende wijze mogelijk is, zonder mogelijke toekomstige wensen en ontwikkelingen in de weg te zitten. Het gezamenlijke ontwerpend onderzoek heeft geleid tot een 'recept' voor de landschappelijke inpassing van nieuwe functies op dit perceel (zie principe landschappelijke inpassing). De voorbeeldschets laat een mogelijke invulling zien.

Figuur 9. Principe landschappelijke inpassing

B. Beplanting langs 3 zijden

1. Representatief erf/woonerf

2. Werkerf - zone loodsen

3. Werkerf - zone stallen

4. Werkerf - zone voersilo's, mestzakken, etc.

Belangrijk is dat het onderscheid in een representatief deel/woonerf en een werkerf wordt gehandhaafd (en versterkt). Behoud en versterking van de groene randen aan drie zijden zijn de basis voor de inpassing. Stevige groene randen bieden ruimte voor flexibiliteit op het (werk)erf. De zuidzijde van het erf mag open blijven (mede i.v.m. de weidegang). Langs de weg en ter plaatse van de woningen moet een representatieve en/of groene uitstraling gehandhaafd worden. De bebouwing mag niet dichter naar de weg en ook de verharding in dit gebied moet zoveel mogelijk worden beperkt.

Voor het werkerf geldt overwegend een zonering van hoog naar laag. Bebouwing wordt aan de noord- en westzijde van de het achtererf ingepast. Het is niet wenselijk dat de bebouwing nog verder in zuidelijke richting wordt uitgebreid. De groene ruimte aan de westzijde van de stal wordt gereserveerd voor een eventuele uitbreiding van de stal. Een werktuigenloods of andersoortige loodsen worden naast en/of achter de ronde mestsilo gebouwd.

Achter en naast de (uitbreidingsruimte voor de) stal, aan de zuid- en oostzijde van het achtererf is ruimte voor de inpassing van lagere functies en elementen. In het gebied achter de stal zou de eventuele kleine windturbine gepositioneerd kunnen worden (zie 'W' op de kaart). De voersilo's/-platen worden aan de oostzijde naast de stal gesitueerd. Hierbij wordt rekening gehouden met (uitbreidings)ruimte voor de inpassing van loodsen. Helemaal achter op het erf worden de mestzak en de lage mestsilo/-plaat ingepast.

Figuur 10. Voorbeeldschets

Belangrijk is dat het werkerf niet helemaal tot de randen wordt volgebouwd. Er moet rekening worden gehouden met voldoende afstand tot de bomenrijen en beplantingssingels. Aan de open zuidzijde moet op het erf een groene rand van minimaal 3,0 meter aangehouden worden tot de insteek sloot. Deze zone is tevens het beheerpad voor de sloot.

Voor de beplanting gelden de volgende voorwaarden:

- Ter plaatste van de woningen mag een transparant beeld aangehouden worden. Behoud en versterking van de bestaande situatie is uitgangspunt. Voor en naast de woningen wordt uitgegaan van een transparante bomenrij, bestaande uit bomen van de eerste orde op een plantafstand van circa 8 meter. Deze zijn geplaatst in een strook van tenminste 3,0 meter breed, gemeten vanaf de insteek sloot.
- Voor de mestlo en langs de west- en oostzijde van het erf is een beplantingssingel uitgangspunt. Een strook van minimaal 5 meter breedte (op maaiveldniveau, gemeten vanaf de insteek sloot) wordt gereserveerd voor beplanting. De invulling van deze zone bestaat uit een bomenrij (eerste en tweede orde grootte) met onderbeplanting in de vorm van struiken.

Het sortiment bomen en struiken moet inheems zijn, passend bij de ondergrond en aansluiten op het bestaande sortiment beplanting.

3.4 Uitgangspunten voor de verschijningsvorm van de agrarische bebouwing

Het perceel valt onder het deelgebied 'Buitengebied' in de welstandsnota gemeente Súdwest-Fryslân 2018. Eventuele nieuwbouw (loodsen en stal) moet voldoen aan de welstandscriteria voor dit deelgebied.

De voersilo's en de mestlo's moeten eenvoudig en sober worden vormgegeven; deze moeten zo weinig mogelijk opvallen vanuit het open landschap. Het heeft de voorkeur de randen (dijkjes) van de mestzak te laten begroeien met gras. Een alternatief is om randen van de mestzak te bedekken met een donker gronddoek. Voor de inpassing van de mestzak is van belang dat deze zo laag mogelijk blijft (randen niet hoger dan 2,0 meter) en dat het verplichte open hekwerk op maaiveldniveau wordt geplaatst. Een donker kleurgebruik is uitgangspunt voor het eventueel op de mestzak toe te passen gronddoek en het hekwerk (deze worden uitgevoerd in dezelfde donkere grijsint).

Figuur 11. Schetsen tijdens de Nije Pleats bijeenkomst

3.5 Uitgangspunten voor de kleine windturbine

De gemeenteraad heeft op 3 maart 2022 het bestemmingsplan 'Súdwest-Fryslân – kleine windturbines' vastgesteld. Dit plan ligt op het moment van het schrijven van dit rapport ter inzage. Op het moment dat dit bestemmingsplan de status 'onherroepelijk' heeft, zal de plaatsing van een windturbine op het erf onder voorwaarden mogelijk zijn. In het bestemmingsplan is hiervoor een vrijstellingsbepaling opgenomen. Dit houdt in dat het college alleen medewerking kan verlenen aan het plaatsen van een kleine windturbine als voldaan wordt aan de beleidsregel toetsingskader kleine windturbines.

Randvoorwaarden voor windturbines bij agrarische bouwpercelen zijn in ieder geval (1) eenduidigheid van alle turbines in de gemeente qua hoofdvorm en kleurstelling en (2) dat de kleine windturbine deel uitmaakt van het agrarisch bouwperceel. Na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan kan bepaald worden of aan alle voorwaarden van het bestemmingsplan voldaan wordt.

4

CHECKLIST PLANOLOGISCHE TOETS

- Beleidskader
- Hinder van bedrijven
- ProjectMER
- Verkeerslawaaï
- Waterparagraaf
- Ecologisch onderzoek en berekening stikstof.
- Archeologisch onderzoek
- Externe veiligheid
- Luchtkwaliteit
- Bodemkwaliteit
- Verkeersaspecten
- Maatschappelijke haalbaarheid
- Financiële haalbaarheid